

CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 1a-610/2023

Judecătoria Edineț
Judecător: Bănărescu Nina

DECIZIE În numele Legii

25 martie 2025

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,

În componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul:

Ion Talpa

Judecătorii:

Oxana Mironov și Ecaterina Arseni

Grefier

Valeria Dioneac

Cu participarea:

Procurorului

Octavian Bodareu

Avocatului

Constantin Tănase

Inculpatului

Bronislav Lîsîi

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, apelul procurorului în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbravan, declarat împotriva sentinței Judecătoria Edineț din 30.01.2015, în cauza penală privind învinuirea lui:

Lîsîi Bronislav *****, numărul de identificare *****, născut la ***** , originar din ***** , domiciliat în orașul Edineț, strada Ș***** , cetățean al Republicii Moldova, căsătorit, anterior nejudecat,

achitat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin. (1) Cod penal;

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.02.2015 - 30.12.2015;

Instanța de apel: 20.01.2016 - 15.02.2017;

Instanța de recurs: 27.04.2017 - 27.06.2017;

Instanța de apel: 17.08.2017 – 11.12.2019;

Instanța de recurs: 25.02.2020 - 11.08.2020;

Instanța de apel: 07.09.2020 – 23.12.2021;

Instanța de recurs: 05.07.2022 - 04.07.2023;

Instanța de apel: 28.08.2023 – 25.03.2025;

Procedura de citare legală executată.

La 28 august 2023, prezenta cauză a fost repartizată aleatoriu judecătorului Oxana Mironov ce face parte din completul de judecători, Ion Talpa (președintele completului), și Viorel Pușcaș.

Ținând cont că, prin hotărârea CSM nr.682/42 din 10 decembrie 20224 s-a admis cererea de demisie a judecătorului Viorel Pușcaș din funcția de judecător în cadrul Curții de Apel Bălți, prin încheierea Președintelui Curții de Apel Nord din 30 decembrie 2024, s-a dispus înlocuirea membrului completului de judecată, judecătorul Viorel Pușcaș cu judecătorul Arseni Ecaterina la examinarea în ordine de apel, cererea de apel depusă de procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbravan declarat împotriva sentinței Judecătoria Edineț din 30 ianuarie 2015 adoptată în limitele cauzei penale de învinuire a lui Lîsîi Bronislav în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (1) Cod penal.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal,-

a constatat:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința din 30 decembrie 2015 a Judecătorei Edineț, Bronislav Lîsîi a fost achitat de sub învinuirea formulată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal, pe motiv că *fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.*

Acțiunea civilă înaintată de Centru Național Anticorupție, în temeiul art.387 alin.(2) pct.2) Cod de pr.penală, a fost lăsată fără soluționare.

A fost soluționată chestiunea referitor la corpurile delictive:

- CD-R de model „Esperanza” care conține convorbirile telefonice interceptate la nr. SIM 069209854 a telefonului lui Lîsîi Bronislav, înregistrate în perioada 29.09.2014-20.11.2014 - a le păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia;

- CD-R de model „Esperanza” care conține convorbirile telefonice interceptate la nr. SIM 069133580 a telefonului lui Bodarev Petru, înregistrate în perioada 29.09.2014-26.11.2014 - a le păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia;

- DVD-R de model „Barges” care conține fișierile audio și video a convorbirilor și acțiunilor lui Aramă Igor și Lîsîi Bronislav, care au avut loc în perioada 29.09.2014-20.11.2014 - a le păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia;

- documentele prezentate de către companiile de telefonie mobilă „Orange” și „Moldcell” și CD-R în număr de 2 buc. de model „Acme”, care conțin informațiile referitor la abonați, nume, prenume și datele de identitate ale acestora - a le păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia;

- pachet-safeu de prelevare a mostrelor cu seria și numărul VAB 40076152, c/p 2014970479 - a le păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia;

- USB-flash de model ”Transcend” pe care sunt înregistrate informațiile din blocul de sistem de serviciu a lui Lîsîi Bronislav, împachetat într-un plic de culoare albă - a le păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia;

- casetă video de model ”Panasonic” care conține înregistrarea pergheziției biroului de serviciu a lui Lîsîi Bronislav - a o păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia;

- plicul de culoare albă cu inscripția ”convorbirile telefonice pentru perioada 29.09.2014-26.11.2014 de la postul de telefona al operatorului de telefonie mobilă ”Orange” cu nr.069209854 utilizat de Lîsîi Bronislav, conținutul acestor înregistrări fiind înregistrate pe discurile CD-R de model „Barges” cărora le-a fost atribuite nr de inventar al DAO a CNA: discul nr.911/14, discul nr.926/14, discul nr.951/14, discul nr.958/14, discul nr.984/14, discul nr.1011/14, discul nr.1052/14, discul nr.1080/14, discul nr.1088/14, discul nr.1111/14, discul nr.1113/14, discul nr.1140/14, discul nr.1151/14, discul nr.1182/14, discul nr.1247/14, discul nr.1291/14, discul nr.1309/14, discul nr.1349/14” - a-l păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia.

- copiile legalizate a certificatelor fitosanitare eliberate de către Lîsîi Bronislav întreprinderii SRL „Imobex-Grup”, ridicate de la Igor Aramă cu nr.0261472 din 30.09.2014, nr.0261839 din 16.10.2014 și nr.0261921, nr.0261922, nr.0261923 și nr.0261924 din 21.10.2014, nr.0262083 din 01.11.2014, certificatul fitosanitar nr.0362371 din 20.11.2014, nr.0262372 din 20.11.2014 (Vol.VII, f.d.129-137), recunoscute drept corpuri delictive prin

ordonanța procurorului din 27.11.2014 (Vol.VII, f.d.141) - a le păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia;

- documentele ridicate din biroul de serviciu a lui Lîsîi Bronislav (Vol.III f.d.39-250, Vol.IV, f.d.1-213; Vol.V, f.d.1-249) recunoscute drept corpuri delictive prin ordonanța procurorului din 02.12.2014 (Vol.VII, f.d.170) - a le păstra la materialele dosarului pe toată durata de existență a acestuia.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Lîsîi Bronislav se învinuiește în aceia că, activând în baza ordinului nr.705 „p” din 28.03.2013 a Directorului secției Naționale pentru Siguranța Alimentelor a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM, în funcția de șef-adjunct subdiviziune teritorială în cadrul Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, fiind persoană publică și având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese materiale și personale, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

La 17.09.2014 Lîsîi Bronislav, aflându-se la sediul Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț str.Maiacovschii 94 or.Edineț, în biroul de serviciu, în cadrul discuției cu reprezentantul întreprinderii SRL ”Imobex-Grup”, Arama Igor, a pretins de la ultimul mijloace bănești în sumă de 600 lei, pentru eliberarea fiecărui certificat fitosanitar, necesar la exportul produselor vegetale (fructe), pentru confirmarea lipsei dăunătorilor de carantină.

La data de 30.09.2014, Lîsîi Bronislav, aflându-se la sediul Direcției indicate din or.Edineț, a primit de la Arama Igor, setul de documente și suma de bani anterior stabilită, în mărime de 600 lei, unde fără efectuarea controlului și testelor necesare, a eliberat certificatul fitosanitar cu nr.0261472 din 30.09.2014, în vederea confirmării corespunderii calității unei cantități de 18200 kg de mere, ce urmau a fi exportate în Ucraina.

La 16.10.2014, Lîsîi Bronislav, aflându-se în or.Edineț pe adresa indicată, a primit de la Arama Igor setul de documente și suma de bani în mărime de 600 lei, unde fără a efectua controlul și testele necesare, a eliberat certificatul fitosanitar cu nr.0261839 din aceeași dată, pentru confirmarea corespunderii calității unei cantități de 19200 kg de mere, ce urmau a fi exportate în Ucraina. Iar la data de 21.10.2014 Lîsîi Bronislav, în aceleași circumstanțe, aflându-se la sediul Direcției nominalizate, a primit de la Arama Igor documentele necesare și suma de bani în mărime de 2400 lei pentru eliberarea a patru certificate, unde fără efectuarea controlului și testelor necesare, a eliberat certificatele fitosanitare cu cu nr.0261921, nr.0261922, nr.0261923, nr.0261924, din aceeași dată, pentru certificarea corespunderii calității produselor vegetale (mere), ce urmau a fi exportate în Ucraina.

După aceasta, la 01.11.2014, Lîsîi Bronislav, a convenit telefonic cu Arama Igor să-i elibereze întreprinderii SRL „Imobex-Grup” un certificat fitosanitar pentru certificarea calității unei cantități de 19000 kg, struguri de poamă, ce urma a fi exportată în Ucraina, iar setul de documente și banii în sumă de 600 lei urmând a fi prezentați ulterior, fapt pentru care Lîsîi Bronislav a eliberat și expediat lui Arama Igor fără a efectua controlul produselor, certificatul fitosanitar cu nr.0262083 din 01.11.2014.

La 20.11.2014 Lîsîi Bronislav, aflându-se în biroul de serviciu din cadrul direcției indicate, a primit de la Arama Igor setul de documente pentru eliberarea a două certificate fitosanitare, unde Lîsîi Bronislav, i-a indicat acestuia ca suma de bani necesară să o transmită fiului Lîsîi ***** după ce va ieși din birou, moment care fără a fi efectuat controlul necesar, a eliberat certificatele sanitare cu nr.0262371 și nr.0262372 din 20.11.2012. Ulterior, Arama Igor ieșind

din biroul menționat și în coridorul sediului Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, a transmis lui Lîsîi ***** suma de 1800 lei, dintre care 1200 lei au fost transmiși pentru eliberarea a două certificate fitosanitare din 20.11.2014, iar suma de 600 lei pentru certificatul fitosanitar eliberat la 01.11.2014, bani care, potrivit învinuirii urmau a fi transmiși lui Lîsîi Bronislav pentru serviciile acordate.

La fel, potrivit învinuirii aduse lui Lîsîi Bronislav, ultimul, în perioada 29.09.2014-20.11.2014, a eliberat certificate fitosanitare întreprinderilor SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Frucf, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor”, SRL ”Taix-Prim”, pentru care a primit personal bani ce nu i se cuvin, în mărime de 600 lei pentru fiecare certificat, în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

În asemenea circumstanțe, acțiunile inculpatului Lîsîi Bronislav au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza prevederilor art.324 alin.(1) CP, după indicii - pretinderea, acceptarea și primirea, personal și prin mijlocitor de către o persoană publică, de bani, pentru sine, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Lîsîi Bronislav să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 5 000 unități convenționale, închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de funcții în Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM și Subdiviziunile acesteia pe termen de 3 ani. Acțiunea civilă înaintată de Centru National Anticorupție în sumă de 2 900 lei (banii care nu au fost depistați în cadrul acțiunilor de urmărire penală ca rezultat al transmiterii acestora lui Lîsîi Bronislav în câteva tranșe) - a-i încasa de la Lîsîi Bronislav la contul „Cheltuieli speciale” ale Centrului National Anticorupție.

În motivarea apelului a indicat că, instanță de judecată în mod eronat a neglijat valoarea probantă a probelor prezentate de către acuzare, fiind totodată dusă în eroare de declarațiile inculpatului care nu și-a recunoscut vina și care poartă un caracter de apărare, scopul primordial fiind eschivarea de la răspunderea penală;

- în scopul argumentării sentinței de achitare instanță de judecată în mod nejustificat a redus valoarea probantă a probelor cercetate în ședință: declarațiile martorilor, corpurilor delictive, înregistrările audio și video a interceptărilor comunicărilor, acțiunilor de urmărire penală, inclusiv a altor probe materiale;

- martorul Arama Igor cu lux de amănunte a relatat instanței de judecată circumstanțele cazului privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal de către inculpatul Lîsîi Bronislav, a faptelor de pretindere și primire a mijloacelor bănești de către inculpat, declarații care coroborează cu celelalte probe pe caz și pe care instanță de judecată neîntemeiat le-a respins și le-a apreciat critic, constatând că acesta a acționat în calitate de instigator sub acoperirea colaboratorilor CNA pentru al determina pe Lîsîi Bronislav de a ocoli unele proceduri legale cu privire la eliberarea certificatelor fitosanitare și de a primi bani;

- în speță, instanță a reținut provocarea la comiterea unei infracțiuni de corupție din partea martorului provocător Arama Igor față de inculpatul Lîsîi Bronislav;

- la compartimentul vizat acuzarea neagă totalmente faptul că probele acumulate și cercetate în ședința de judecată au fost dobândite prin acțiuni de provocare, iar analizând

materialele acumulate la efectuarea măsurilor speciale de investigație și anume procesul-verbal de interceptare a comunicărilor telefonice din 26.11.2014 a postului de telefon 069209854 al companiei de telefonie mobilă „Orange” utilizat de Lîsîi Bronislav (vol. II, f.d.9-138), procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor dintre Lîsîi Bronislav și Aramă Igor (vol. II, f.d.151-161) și procesul-verbal privind controlul transmiției banilor din 25.11.2014 (vol. II, f.d.172-174), în cadrul cărora Lîsîi Bronislav a acceptat și a primit banii în sumă totală de 5400 lei, precum și declarațiile făcute de către martorul Arama Igor, se conchide că materialul probatoriu rezultat în urma petrecerii măsurilor speciale de investigații autorizate, nu au fost dobândite prin acțiuni de provocare. La fel, imixtiunea ofițerilor de investigații a urmărit un scop legitim la înfăptuirea controlului transmiției banilor fiind proporțională scopului legitim scontat;

- suspiciunea de comitere a infracțiunii prevăzute la art.324 alin.(1) Cod penal a apărut anterior transmiției mijloacelor bănești inculpatului Lîsîi Bronislav, bănuiala rezonabilă fiind fundamentată pe actul de sesizare depus de martorul Arama Igor;

- în coraport cu condiția invocată anterior, Arama Igor nu a avut calitatea de investigator sub acoperire în cadrul prezentului proces penal;

- investigația penală l-a vizat pe Lîsîi Bronislav ca persoană care a comis o infracțiune concretă și nu a vizat orice alt funcționar public din cadrul Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, susceptibil de a pretinde, accepta și a primi bani pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale (a se vedea cauza Khudobin c. Federației Ruse din 26 octombrie 2006);

- la adoptarea sentinței de achitare, instanța urma să stabilească care a fost gradul de implicare al organelor de drept la acumularea probelor și investigarea faptei;

- în prezentul proces penal o astfel de încălcare nu a avut loc, fapt ce reiese din materialele cauzei penale, astfel rolul ofițerilor de investigații în cauză s-a referit nu la instigarea inculpatului de a comite coruperea pasivă în special de a pretinde, accepta sau primi bani de la Arama Igor, ci la efectuarea unei măsuri speciale de investigații prevăzute în mod legal de către normele procesual penale;

- rolul organului de investigație a fost de a acumula informații în limitele autorizației eliberate de procuror și judecătorul de instrucție, totodată măsurile speciale de investigații efectuate în prezenta cauză penală au fost autorizate în modul prevăzut de lege prin încheierile devenite irevocabile a judecătorului de instrucție;

- pretinderea banilor de către inculpat a avut loc anterior implicării autorităților oficiale ale statului în investigarea cazului dat, adică anterior pornirii procesului penal. Apărarea a avut acces la toate probele administrate atât la faza de urmărire penală cât și la faza de examinare în instanța de judecată, a dispus de toate informațiile pertinente pentru a-și pregăti o poziție legală;

- dreptul la un proces echitabil nu a fost încălcat, cu atât mai mult nu a fost încălcat principiul contradictorialității procesului penal;

- referitor la presiunea martorului instigator de către reprezentanții CNA care a acționat la instrucțiunea acestora asupra persoanei care a primit mita indică, că asupra acestor condiții Curtea a reținut faptul că există o provocare atunci când ofițerii implicați - fie membri ai forțelor de securitate, fie persoane acționând în baza instrucțiunilor date de către aceștia - nu se limitează la investigarea activităților infracționale într-o manieră pasivă, ci exercită presiuni asupra persoanei în cauza în sensul determinării către comiterea unei infracțiuni, care în mod normal nu ar fi fost comisa, cu scopul obținerii de probe și acuzații (a se vedea cauzele Texeira de Castro c. Portugaliei hotărârea din 09 iunie 1988 și Ramanauskas c. Lituaniei/ hotărârea din februarie 2008);

- potrivit materialelor cauzei penale martorul Arama Igor nu l-a instigat pe Lîsîi Bronislav ca ultimul să pretindă bani, ci inițiativa a aparținut inculpatului, care după cum a spus martorul Aramă Igor primar i-a scris pe o foiță că este necesară pentru fiecare certificat fitosanitar suma de 600 lei și ulterior i-a și comunicat faptul dat verbal „dar foarte încet să fie auzit doar de martorul Aramă Igor”;

- conform procesului-verbal de interceptare a comunicărilor și a imaginilor între Lîsîi Bronislav și Arama Igor se identifică cert faptul pretinderii și primirii mijloacelor bănești de către Lîsîi Bronislav pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, fără a exista pe caz careva conversații provocatoare din partea martorului Aramă Igor sau rugăminți din partea acestuia la primirea de către Lîsîi Bronislav a mijloacelor bănești, fapt confirmat și prin discuțiile stenografiate la procesul verbal și anume petrecute la data de 16.10.2014, 21.10.2014 și 20.11.2014 (vol. II, f.d.151 -161);

- în cadrul discuțiilor din 21.10.2014 și 20.11.2014 cert se observă că, Lîsîi Bronislav acceptă următoarele sume în mărime de 2400 lei și respectiv 1800 lei, fără careva presiuni sau insistență din partea martorului Aramă Igor, fiind socotit inclusiv pentru câte mașini au fost eliberate certificate fitosanitare și care sunt sumele ce urmează a fi transmise ca rezultat al eliberării certificatelor fitosanitare;

- mai mult, în discuția din 20.11.2014, Lîsîi Bronislav î-i indică martorului Arama Igor de a se lămuri cu sumele pretinsă cu feciorul său *****, fapt care și î-l execută Arama Igor, care după transmiterea banilor lui *****, se reîntoarce în biroul lui Lîsîi Bronislav și î-i comunică că i-a lăsat mijloacele bănești ultimului și pentru data trecută și pentru data actuală pentru certificatele fitosanitare, unde nu a primit nici un refuz din partea acestuia, Lîsîi Bronislav neopunându-se nici într-un mod actului de corupție comis;

- drept probă de vinovăție a comiterii infracțiunii de către Lîsîi Bronislav a fost invocat de către acuzare și procesul-verbal de examinare din 20.01.2015 (vol. VII, f.d.113), prin care s-a stabilit că unele mijloace bănești indicate în procesul - verbal privind controlul transmiterii banilor din 25.11.2014, coincid cu seriile și numerele mijloacelor bănești ridicate de la domiciliul lui Lîsîi Bronislav în cadrul percheziției, ulterior examinate conform procesului-verbal de examinare din 02.12.2014 și anume: bancnota cu valoarea nominală de 500 lei MDL cu seria și numărul H0008.27020, anul emisiei 1992 și bancnota cu valoarea nominală de 200 lei MDL cu seria și numărul G0037 304208, anul emisiei 2007;

- la compartimentul vizat instanță de judecată a menționat faptul că, procesul-verbal al percheziției domiciliului lui Lîsîi Bronislav a fost întocmit cu încălcări a normelor de procedură penală, deoarece mijloacele bănești și documentele ridicate nu au fost examinate la fata locului dar au fost împachetate și supuse examinării ulterior, unde a fost întocmit suplimentar un proces-verbal de examinare început la data de 10.12.2014 orele 14:15 min. și finisat la 20.01.2015 orele 15:40 la care inculpatul Lîsîi Bronislav și avocatul acestuia au formulat obiecții;

- de la domiciliul lui Lîsîi Bronislav au fost ridicate mijloace bănești în mărime de 12 300 dolari, 18 090 euro și de peste 10 000 mii lei, care pe motivul volumului urmau a necesita o examinare suplimentară în scopul depistării mijloacelor bănești primite anterior după serie și număr indicat în actele de expertizare a bancnotelor. Astfel pentru examinarea mijloacelor bănești se necesita de un timp mai îndelungat, fapt pentru care acestea au fost ridicate, împachetate și sigilate de ofițerul de urmărire penală și ulterior examinate în sediul organului de urmărire penală. în cazul vizat nu au fost comise careva derogări a legislației,

- mai mult, participanții la percheziție nu au făcut careva obiecții la aceasta și nici la procesul-verbal de percheziție a domiciliului lui Lîsîi Bronislav;

- deja la procesul-verbal de examinare a obiectelor și mijloacelor bănești ridicate de la domiciliul lui Lîsîi Bronislav, întocmit începând cu 10.12.2014 orele 14.15 și finisat la 20.01.2015 orele 15.40, inculpatul Lîsîi Bronislav și avocatul acestuia au formulat obiecții invocând încălcări a legislației, însă care le vor menționa într-o plângere suplimentară, care așa și nu a fost depusă de nominalizații,

- atât avocații, cât și inculpatul Lîsîi Bronislav, în cadrul urmăririi penale și la prezentarea materialelor nu au utilizat procedura separată prevăzută de Codul de procedură penală, pentru cazurile invocate de ilegalitate a probelor, astfel, partea apărării având drepturi egale cu ceilalți participanți la proces nu a avut careva pretenții la probele acumulate în cadrul urmăririi penale, cu excepția procesul-verbal de examinare a obiectelor și mijloacelor bănești ridicate de la domiciliul lui Lîsîi Bronislav (unde plângere motivată sau obiecție motivată așa și nu a fost depusă);

- la fel, la pronunțarea sentinței de achitare în ce privește capătul de acuzare privind primirea în perioada 29.09.2014 - 20.11.2014, de către Lîsîi Bronislav, a banilor ce nu i se cuvin, în mărime de 600 lei pentru fiecare certificat fitosanitar eliberat întreprinderilor SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona- Fruct”, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor”, SRL „Taix-Prim”, instanța de judecată a neglijat valoarea probantă a procesul-verbal de interceptare a comunicărilor telefonice din 26.11.2014, conform căruii au fost interceptate și înregistrate comunicările telefonice de la postul de telefon al companiei de telefonie mobilă „Orange”, numărul 069209854, utilizat de Lîsîi Bronislav, prin care nu doar se confirmă primirea de către Lîsîi Bronislav a mijloacelor bănești în mod sistematic de la SRL „Imobex-Grup”, pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, dar și implicarea lui Lîsîi ***** schema menționată de primire a banilor pentru eliberarea certificatelor fitosanitare; din stenogramele discuțiilor se observă faptul că controalele de facto a mărfii agricole nu se efectua, certificatele fitosanitare se eliberau în lipsa preluării mostrelor de marfa, documentele pe mărfuri se prezentau ulterior de agenții economici prin diferite surse de expediere (poștă electronică, rutiere, personal, etc.);

- vina lui Lîsîi Bronislav în comiterea epizodului ce ține de primirea banilor ce eu i se cuvin în mărime de 600 lei pentru certificatele se confirmă prin următoarele probe: procesul-verbal de ridicare din 10.12.2014, prin care a fost ridicat registrul certificatelor eliberate de către Lîsîi Bronislav în perioada anului 2014 și prin care se confirmă că de către acesta, în perioada septembrie - noiembrie 2014, au fost eliberate certificate fitosanitare întreprinderilor vizate (vol. VI, f.d.25-150, vol. VII f.d.1-70); procesul-verbal de percheziție în biroul de serviciu al lui Lîsîi Bronislav din 20.11.2014, prin care au fost ridicate documente ce confirmă primirea mijloacelor bănești de Lîsîi Bronislav de la diferiți agenți economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, precum și mijloacele bănești transmise de Arama Igor lui Lîsîi ***** (vol. III, f.d.19-21); procesul-verbal de cercetare a documentelor din biroul lui Lîsîi Bronislav din 02.12.2014, prin care au fost constatate documente ce confirmă primirea mijloacelor bănești de către Lîsîi Bronislav de la diferiți agenți economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare (vol. III, f.d.22-38); proces-verbal de percheziție la domiciliului lui Lîsîi Bronislav din 20.11.2014, prin care au fost ridicate mijloace bănești și care se confirmă faptul că de la domiciliul Lîsîi Bronislav au fost depistați bani, transmiși anterior de către agenții economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, fiind depistate inclusiv bancnote transmise anterior de către Arama Igor (vol. III, f.d.13-14); proces-verbal de cercetare a bunurilor de la domiciliu din 10.12.2014, prin care au fost constatate documente ce confirmă primirea mijloacelor bănești de către Lîsîi Bronislav de la diferiți agenți economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare și

mijloace bănești (vol. VI, f.d.1-9), or, reieșind din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în instanța de judecată, urma a fi pronunțată o sentință de condamnare.

Acte de procedură:

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2017, apelul declarat de către procuror a fost admis, sentința casată parțial inclusiv din alte motive decât cele invocate și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

S-a dispus achitarea lui Lîsîi Bronislav de sub învinuirea în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

S-a respins acțiunea civilă înaintată de către CNA.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2017, a fost admis recursul ordinar, casată total decizia instanței de apel din 15 februarie 2017 și dispusă rejudecarea cauzei, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2019, apelul declarat a fost admis din alte motive decât cele invocate, sentința casată parțial și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

S-a dispus achitarea lui Lîsîi Bronislav de sub învinuirea în baza art.324 alin.(1) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A fost respinsă acțiunea civilă înaintată de Centrul Național Anticorupție.

În rest au fost menținute dispozițiile sentinței instanței de fond.

În motivarea soluției date instanță de apel a menționat că, instanță de fond corect a ajuns la concluzia de a-l achita pe inculpatul Lîsîi Bronislav, însă motivul pe care urma a se întemeia achitarea în cauza penală vizată, este cel prescripționat la art.390 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală care prevede că, sentința de achitare se adoptă dacă nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În continuare instanța de apel a admis demersul părții acuzării privind reluarea cercetării judecătorești potrivit modului stabilit pentru prima instanță, dispunând audierea nemijlocită în ședința instanței de apel a martorului acuzării Aramă Igor, martorului ocular al apărării Bortă Oleg, a inculpatului Lîsîi Bronislav și prezentarea bazei probante scrise care părțile au considerat-o pertinentă, concludentă și utilă pentru justa soluționare a cauzei.

La fel, la demersul părții acuzării în instanța de apel, au fost desigilate, cercetate și vizionate: plicul în care se conține DVD de model "Barges", nr. de inventar al DAO a CNA 1483 cu înregistrările audio și video dintre Lîsîi Bronislav și Aramă Igor (septembrie 2014-noiembrie 2014); plicul în care se conține caseta video de model "Panasonic" cu nr. de inventar al DAO a CNA 051262, cu înregistrarea perchiziției biroului de serviciu a lui Lîsîi Bronislav; plicul în care se conțin discurile cu convorbirile telefonice pentru perioada 29.09.2014 - 26.11.2014 de la postul de telefon al operatorului de telefonie mobilă "Orange", cu nr. 069209854, utilizat de către cet. Lîsîi Bronislav; plicul a fost desigilat la ședințele precedente. Discul DVD de model "Barges", nr. de inventar al DAO a CNA 1483 cu înregistrările audio și video dintre Lîsîi Bronislav și Aramă Igor (septembrie-noiembrie 2014), acest disc a fost vizionat în ședința precedentă.

Referitor la audierea martorului acuzării Aramă Igor, procurorul și-a retras demersul referitor la audiere, dat fiind faptul că acesta a fost de negăsit.

La solicitarea procurorului, în ședința instanței de apel au fost cercetate și probele conținute în materialele cauzei penale și anume: procesul-verbal de primire a plângerii din 19.09.2014; procesul-verbal de audiere a martorului din 24.09.2014; extrasul din ordinul nr.3 din 03.09.2014 de angajare a lui Aramă Igor la SRL „Imobex-Grup” în funcția de manager achiziții;

procesul-verbal de interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 16.11.2014; procesul-verbal de interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 26.11.2014, cu anexe; ordonanță de pertinență din 27.11.2014; încheierea din 27.11.2014; procesul-verbal de interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 26.11.2014 a lui Lîsîi Bronislav, cu anexe; procesul-verbal privind controlul transmițerii banilor din 25.11.2014; raportul de expertiză tehnică nr.251 din 30.09.2014 a documentelor pe materialele cauzei penale nr. 2014970479 cu planșa fotografică; procesul-verbal de examinare a mijloacelor bănești din 30.09.2014; raportul de expertiză din 16.10.2014; procesul-verbal de examinare a mijloacelor bănești din 16.10.2014; procesul-verbal de examinare a mijloacelor bănești din 17.10.2014; actul de expertiză din 21.10.2014 cu planșa fotografică a banilor; procesul-verbal de examinare din 21.10.2014; raportul de expertiză din 20.11.2014 cu planșă fotografică a banilor; procesul-verbal de examinare a mijloacelor bănești din 20.11.2014; procesul-verbal de cercetare a documentelor din 02.12.2014; documente ridicate din biroul lui Lîsîi Bronislav; cereri privind eliberarea certificatelor fitosanitare; seturile de documente necesare pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, premise fitosanitare, acte de control fiscal, act de prestare a serviciilor; procesul-verbal de cercetare a documentelor din 10.12.2014; calcule, ordin de eliberare a numerarului; ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive din 02.12.2014; ordonanța de ridicare din 09.12.2014; procesul-verbal de ridicare a registrului de la ANSA din 10.12.14 registrului privind eliberarea certificatelor fitosanitare; registrul certificatelor fitosanitare; procesul-verbal de cercetare a documentelor din 17.01.2015; ordonanța de recunoaștere în calitate de document ca mijloc material de probă din 17.01.2015; procesul-verbal de cercetare a documentelor din 21.01.2015; ordonanța de recunoaștere în calitate de document ca mijloc material de probă din 21.01.2015; procesul-verbal de cercetare a documentelor din 22.01.2015; ordonanța de recunoaștere și anexare la dosar a corpurilor delictive din 22.01.2015; procesul-verbal de audiere a martorului din 04.11.2014; procesul-verbal suplimentar a martorului din 20.11.2014; ordonanța de ridicare din 20.11.2014; procesul-verbal de ridicare din 10.11.2014; ordonanța de ridicare din 04.11.2014; procesul-verbal de ridicare din 04.11.2014; procesul-verbal de cercetare a documentelor din 27.11.2014; ordin din 28.03.2013; fișa postului nr.351; ordonanța de ridicare din 26.01.2015; ordonanța de ridicare din 26.01.2015; cerere din 22.01.2015; ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă din 22.01.2015; explicațiile martorului Lungu Svetlana; declarațiile martorului Bortă Oleg; explicațiile martorului Aramă Igor; declarațiile martorului Aramă Igor.

În ședința instanței de apel, apărarea a făcut trimitere la unele probe care în opinia sa demonstrează contrariul: declarațiile martorului Bortă Oleg; informația serviciului-vamal din 23.10.2015; adeverința nr.1249 din 22.10.2015; explicațiile martorului Baci Alexandru.

Reieșind din materialele cauzei penale, instanța de apel a constatat că, prima instanță a apreciat corect probele și circumstanțele cauzei, și corect a dispus achitarea inculpatului, greșind doar în partea temeiului pus la baza achitării.

Instanța de apel a indicat că, calitatea probelor puse la baza învinuirii ține în exclusivitate de competența organului de urmărire penală, iar cercetarea, aprecierea lor și adoptarea ulterioară a soluțiilor este de competența instanțelor de judecată.

Cu trimitere la prevederile art.94 alin.(1) pct. 11) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat că, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute prin provocarea, facilitarea sau încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii.

În speță, instanța de apel a reținut că, la constatarea faptelor infracționale incriminate inculpatului, implicarea organului de urmărire penală a fost decisivă, având în vedere că acesta nu s-a limitat la asistarea și înregistrarea acțiunilor de urmărire penală, dar a participat activ pe tot parcursul procesului, prin întreprinderea acțiunilor de provocare la săvârșirea infracțiunii și până la realizarea acesteia. Or, din circumstanțele în care au fost comise faptele incriminate, reținute de către organul de urmărire penală și a prezenței active a persoanelor care au acționat conform rolurilor atribuite de către organul de urmărire penală, cum ar fi Aramă Igor în lanțul evenimentelor comiterii acestei infracțiuni, nu se conturează certitudinea că inculpatul ar fi săvârșit infracțiunile incriminate fără implicarea organului de urmărire penală.

Cu referire la argumentele apelantului privind proba cu martorul Aramă Igor dezacordul cu alegațiile instanței, precum că i-ar fi oferit acuzatorului posibilitatea să prezinte această probă, doar că procurorul a susținut că nu poate să asigure prezenta martorului, acesta fiind plecat peste hotare, cu alegațiile instanței precum, că la etapa judecării cauzei în instanța de apel, procurorul a făcut referire și a pledat pentru cercetarea aceluiași declarații și probe scrise, care au servit obiectul examinării și analizei în prima instanță, care a pronunțat o sentință de achitare a inculpatului, instanța de apel a menționat că, acestea nu sunt întemeiate, fiind reținute următoarele.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15.03.2018, acuzatorul de stat a solicitat citarea repetată a martorului Aramă Igor, ședința de judecată fiind amânată pentru data de 04.05.2018. Respectiva ședință a fost amânată pentru data de 15.06.2018.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15.06.2018, procurorul iarăși a solicitat amânarea examinării cauzei din motiv că nu a fost prezent martorul Aramă Igor, ședința fiind amânată pentru data de 03.08.2018.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 09.11.2018, procurorului i s-a acordat ultimul termen pentru a putea prezenta în ședință martorul Aramă Igor, fiind anunțată întrerupere pentru data de 14.12.2018. La data de 14.12.2018 ședința de judecată nu a avut loc, cauza fiind amânată pentru data de 25.01.2019.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 25.01.2019, procurorul a anunțat imposibilitatea asigurării prezenței martorului Aramă Igor și menționând că renunță la respectiva probă, fiindcă este imposibilă stabilirea locului aflării acestuia.

Prin urmare, s-a constatat că, instanța de apel mai bine de jumătate de an i-a oferit posibilitate procurorului să asigure prezența martorului Aramă Igor amânând sau întrerupând ședințele de judecată.

Instanța de apel a reiterat că, în virtutea art.51 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, anume procurorul este investit de către stat cu atribuții în vederea înaintării învinuirii și prezentării probelor în acest sens.

Imposibilitatea acestuia de a prezenta o probă sau alta se egalează cu lipsa ei.

În speță, i-a fost acordat procurorului suficient termen pentru asigurarea prezenței martorului, iar amânarea/întreruperea ședințelor de judecată nu puteau continua la nesfârșit și prin urmare - instanței de apel nu-i poate fi imputat faptul că nu i-a dat posibilitate acuzării să prezinte proba cu martorul Aramă Igor.

Având în vedere cele evidențiate supra și examinând criticile apelului declarat prin prisma materialelor cauzei și a legislației procesuale pertinente, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu -din punct de vedere al coroborării lor și

corect a ajuns la concluzia privind nevinovăția inculpatului. Precum și că, acuzarea nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile, care ar proba vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, instanța de apel în urma cercetării probelor solicitate nu a constatat existența faptei infracțiunii în acțiunile inculpatului, motiv pentru care inculpatul se achită în temeiul art.390 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală.

Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul, prin care indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în aceeași instanță de apel, invocând argumente similare cu cele indicate în apel (pct. 3. din prezenta decizie), invocând suplimentar următoarele motive:

- urmărirea penală a fost efectuată cu respectarea normelor procesual penale, la finalizarea ei au fost prezente părțile, au luat cunoștință cu materialele cauzei penale, însă nici în timpul urmăririi penale, nici în timpul luării cunoștinței cu materialele dosarului și nici în cadrul cercetării judecătorești, nici apărătorul nici inculpatul, n-au contestat nici un act procesual;

- probele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în instanță dovedesc integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- în ședința de judecată vinovăția lui Lîsîi Bronislav în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită prin totalitatea de probe administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată;

- în pofida acestor argumente instanțele de judecată în mod eronat a neglijat valoarea probantă a probelor examinate în cadrul ședinței de judecată prezentate de către acuzare, totodată fiind dusă în eroare de declarațiile inculpatului care nu și-a recunoscut vina și care poartă un caracter de apărare, scopul principal fiind eschivarea de la răspunderea penală;

- în scopul argumentării sentinței de achitare instanța de judecată în mod nejustificat a redus valoarea probantă a probelor cercetate în ședință: declarațiile martorilor, corpurilor delictive, înregistrările audio și video a interceptărilor comunicărilor, acțiunilor de urmărire penală, inclusiv a altor probe materiale.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 august 2019, a fost admis recursul ordinar, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei, în alt complet de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a reținut că, la descrierea faptei conform rechizitoriului atât prima instanță, cât și instanța de apel au omis să se expună asupra unui capăt de acuzare, și anume: „La fel, potrivit învinuirii aduse lui Lîsîi Bronislav, Ultimul, în perioada 29.09.2014 - 20.11.2014, ar fi eliberat certificate fitosanitare întreprinderilor SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Frucf, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor”, SRL „Taix-Prim”, pentru care ar primit personal bani ce nu i se cuvin, în mărime de 600 lei pentru fiecare certificat, în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu”.

În acest context, Colegiul penal lărgit a reținut că, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea sentinței de achitare, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art.394 alin.(3) Cod de procedură penală, potrivit cărora partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă învinuirea pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse

în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

În continuare, Colegiul penal a constatat că, procurorul atacând cu apel sentința, printr-un demers a solicitat reluarea cercetării judecătorești potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea audierii în ședința instanței de apel a martorului acuzării Aramă Igor, a martorului ocular al apărării Bortă Oleg, a inculpatului Lîsîi Bronislav și prezentarea bazei probante scrise care părțile au considerat-o pertinentă, concludentă și utilă pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 25 ianuarie 2019 (f.d.55, vol. X), partea acuzării a indicat că „Eu am dispus aducerea silită a martorului Aramă Igor, este și raportul ofițerului de sector Ivan Gurduz, care a pus spre executare de pe adresa Gh. Madan, nr. 48 ap. 4, mun. Chișinău, precum că în urma controlului cu deplasarea pe adresa sus indicată s-a stabilit că în ap. 4 din această stradă locuiesc soții Ciucoi Sergiu și Ciucoi Irina. Aceștia au comunicat că sunt proprietarii apartamentului menționat din 2003. La fel au comunicat că Aramă Igor nu locuiește pe adresa indicată aproximativ din anul 1998, careva date de contact sau locul aflării ultimului nu cunosc și nu a fost posibilă executarea aducerii silite. De asemenea de pe adresa Elena Alistar nr.5, este raportul și procesul-verbal privind actele de constatare unde a fost audiată martorul Cliucunova Clava de pe str. Elena Alistar nr.5, mun. Chișinău și a indicat că locuiește pe adresa indicată, este proprietara casei, care a comunicat că Aramă Igor nu locuiește aici și nici nu a locuit pe adresa indicată și nici nu cunoaște locul aflării acestuia și roagă să nu mai fie deranjată pe cazul dat. Astfel, nu a fost posibilă executarea aducerii silite. Având în vedere că nu a posibil locul aflării lui Aramă Igor, renunță la audierea acestuia în instanța de apel.”

În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că „Referitor la audierea martorului acuzării Aramă Igor, procurorul și-a retras demersul referitor la audiere, dat fiind faptul că acesta a fost de negăsit.” (f.d.110, vol. X), ca ulterior să menționeze că „Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 25.01.2019, procurorul a anunțat imposibilitatea asigurării prezenței martorului Aramă Igor și menționând că renunță la respectiva probă, dat fiind faptul că este imposibilă stabilirea locului aflării acestuia” (f.d.117, vol. X).

În urma celor menționate, Colegiul penal a constatat că, concluziile instanței de apel precum că partea acuzării a renunțat la respectiva probă (declarațiile martorului Aramă Igor), sunt neîntemeiate, or conform celor menționate supra, partea acuzării a renunțat la audierea martorului Aramă Igor în instanța de apel, din motiv că nu a fost posibil locul aflării lui, ci nu a renunțat la declarațiile acestuia, ca probă.

Mai mult ca atât, martorul Aramă Igor fiind audiat în prima instanță, declarațiile acestuia urmau a fi examinate de către instanța de apel în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora.

Un alt aspect important de menționat este faptul că, instanța de apel în dispozitivul deciziei a indicat că „Apelul procurorului în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție Dumbravan Marcel declarat împotriva sentinței judecătorești Edinet din 30.01.2015 se admite din alte motive decât cele invocate, dispunând casarea parțială a respectivei sentințe și pronunțarea unei noi hotărâri după cum urmează:

Lîsîi Bronislav ***** de sub învinuirea formulată pe art.324 alin.(1) Cod penal se achită din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de Centrul National Anticorupție se respinge.

În rest se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.”

Sub acest aspect, Colegiul penal a reținut că, instanța de apel dispunând „casarea parțială a sentinței”, nu este clar în care parte a fost casată sentința, or atât prima instanță, cât și instanța de apel au pronunțat o sentință de achitare.

În consecință, instanța de apel a pronunțat o hotărâre cu o motivare contradictorie și contrară prevederilor art.6 al Convenției europene a drepturilor omului.

În acest sens, Colegiul penal lărgit a făcut referire la jurisprudența CtEDO prin care Curtea de la Strasbourg a indicat că „Judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază deciziile, căci numai astfel, de exemplu, un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislația națională” cauza Hadjianastassiou vs Grecia, 16 decembrie 1992.

În contextul dat, instanța de recurs a ajuns la concluzia că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2021, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a conchis că Lîsîi Bronislav urmează a fi achitat de învinuirea înaintată în baza art.324 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a menționat că nici una din probele administrate la urmărirea penală și cercetate în ședința de judecată, nu confirmă existența în acțiunile inculpatului a elementelor incriminate acestuia.

Prin urmare, apreciind declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității, instanța de apel le-a apreciat ca fiind veridice și care demonstrează că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, iar partea acuzării nu a prezentat careva probe care să combată poziția inculpatului.

În acest context, instanța de apel a precizat că la baza învinuirii, partea acuzării a reținut următoarele probe, și anume: declarațiile martorului Bortă Oleg, declarațiile inculpatului, iar în conformitate cu art.371 alin.(2) Cod de procedură penală, acuzarea a dat citire declarațiilor martorului Aramă Igor, iar apărarea a dat citire declarațiilor martorului Baci Alexandru, date în instanța de fond și apel anterioară, fapt ce se conformează și hotărârii Ludi c. Elveției din 15.06.1992, în care Curtea a statuat, că există o încălcare a art.6 §1 din Convenție chiar și atunci când proba nu a fost singura care a fundamentat condamnarea, dacă instanțele naționale nu au oferit un motiv întemeiat pentru absența martorului. La caz, persistă motive întemeiate de lipsă a martorilor, or, acestea nu se află în teritoriu de o perioadă îndelungată de timp.

De asemenea, instanța de apel a relatat că părțile în proces au solicitat verificarea bazei probante scrise, respectiv, în ședința de judecată a instanței de apel au fost cercetate și probele conținute în materialele cauzei penale (f.d.48-49, verso, vol. XI), astfel concluzionând că aceste probe, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedura penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, sunt veridice și utile, însă acestea nu combat declarațiile inculpatului și nu indică asupra faptului că acțiunile acestuia întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

În opinia instanței de apel, prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și întemeiat a dispus achitarea inculpatului, or, atât în cadrul ședinței primei instanțe, precum și în ședința instanței de apel s-a stabilit faptul că acuzarea nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile, care să coroboreze între ele și să demonstreze că fapta inculpatului Lîsîi Bronislav întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele părții acuzării cu privire la faptul că probele prezentate demonstrează vina inculpatului, or, aceste argumente nu corespund materialelor cauzei.

De asemenea, instanța de apel a menționat că pe capătul de învinuire ce ține de SRL ”Imobex Grup”, sunt întrunite toate condițiile cumulative pentru a fi recunoscută instigarea, facilitarea și provocarea infracțiunii.

În acest sens, instanța de apel a notat că conform concluziilor de învinuire ce țin de SRL ”Imobex Grup”, inculpatului Lîsîi Bronislav i se incriminează, precum că acesta, activând în baza ordinului nr.705 „p” din 28.03.2013 a Directorului secției Naționale pentru Siguranța Alimentelor a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM, în funcția de șef-adjunct subdiviziune teritorială în cadrul Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, fiind persoană publică și având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese materiale și personale, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe: La 17.09.2014 Lîsîi Bronislav, aflându-se la sediul Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț str. Maiacovschi nr. 94 or. Edineț, în biroul de serviciu, în cadrul discuției cu reprezentantul întreprinderii SRL ”Imobex-Grup”, Aramă Igor, a pretins de la ultimul mijloace bănești în sumă de 600 lei, pentru eliberarea fiecărui certificat fitosanitar, necesar la exportul produselor vegetale (fructe), pentru confirmarea lipsei dăunătorilor de carantină. La data de 30.09.2014, Lîsîi Bronislav, aflându-se la sediul Direcției indicate din or. Edineț, a primit de la Aramă Igor, setul de documente și suma de bani anterior stabilită, în mărime de 600 lei, unde fără efectuarea controlului și testelor necesare, a eliberat certificatul fitosanitar cu nr.0261472 din 30.09.2014, în vederea confirmării corespunderii calității unei cantități de 18 200 kg de mere, ce urmau a fi exportate în Ucraina. La 16.10.2014, Lîsîi Bronislav, aflându-se în or. Edineț pe adresa indicată, a primit de la Aramă Igor setul de documente și suma de bani în mărime de 600 lei, unde fără a efectua controlul și testele necesare, a eliberat certificatul fitosanitar cu nr.0261839 din aceeași dată, pentru confirmarea corespunderii calității unei cantități de 19 200 kg de mere, ce urmau a fi exportate în Ucraina. Iar la data de 21.10.2014 Lîsîi Bronislav, în aceleași circumstanțe, aflându-se la sediul Direcției nominalizate, a primit de la Aramă Igor documentele necesare și suma de bani în mărime de 2 400 lei, pentru eliberarea a patru certificate, unde fără efectuarea controlului și testelor necesare, a eliberat certificatele fitosanitare cu nr.0261921, nr.0261922, nr.0261923 și nr.0261924, din aceeași dată, pentru certificarea corespunderii calității produselor vegetale (mere), ce urmau a fi exportate în Ucraina. După aceasta, la 01.11.2014, Lîsîi Bronislav, a convenit telefonic cu Aramă Igor să-i elibereze întreprinderii SRL „Imobex-Grup” un certificat fitosanitar pentru certificarea calității unei cantități de 19 000 kg, struguri de poamă, ce urma a fi exportată în Ucraina, iar setul de documente și banii în sumă de 600 lei urmând a fi prezentați ulterior, fapt pentru care Lîsîi Bronislav a eliberat și expediat lui Aramă Igor fără a efectua controlul produselor, certificatul fitosanitar cu nr.0262083 din 01.11.2014. La 20.11.2014 Lîsîi Bronislav, aflându-se în biroul de serviciu din cadrul direcției indicate, a primit de la Aramă Igor setul de documente pentru eliberarea a două certificate fitosanitare, unde Lîsîi Bronislav, ia indicat acestuia ca suma de bani necesară să o transmită fiului Lîsîi ***** după ce va ieși din birou, moment care fără a fi efectuat controlul necesar, a eliberat certificatele sanitare cu nr.0262371 și nr.0262372 din 20.11.2012. Ulterior, Aramă Igor ieșind din biroul menționat și în coridorul sediului Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, a transmis lui Lîsîi

***** suma de 1 800 lei, dintre care 1 200 lei au fost transmiși pentru eliberarea a două certificate fitosanitare din 20.11.2014, iar suma de 600 lei pentru certificatul fitosanitar eliberat la 01.11.2014, bani care, potrivit învinuirii urmau a fi transmiși lui Lîsîi Bronislav, pentru serviciile acordate.

Astfel, instanța de apel a precizat că, instanța de fond corect a concluzionat că acuzarea își întemeiază învinuirea pe materialele și probele obținute din activitatea specială de investigații, preponderent pe înregistrările audio-video, care în viziunea acestora ar confirma faptul pretinderii, acceptării și primirii mijloacelor bănești de către inculpatul Lîsîi Bronislav de la Aramă Igor, și care ulterior, ar fi fost găsite la domiciliul inculpatului Lîsîi Bronislav urmare a percheziției făcute la domiciliul acestuia, la fel depistate la Lîsîi *****, urmare a percheziției efectuate la biroul de serviciu al inculpatului, care le-ar fi primit în numele inculpatului, urmare a acțiunilor corecționale ale acestuia, precum și înregistrările video ale acțiunilor speciale de investigații efectuate. Inculpatul Lîsîi Bronislav, în ședințele de judecată, cât și pe parcursul urmăririi penale, vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut, declarând că acțiunile săvârșite de martorul Aramă Igor au avut un caracter instigator cu scopul de a-l provoca la săvârșirea infracțiunii incriminate.

În acest context, instanța de apel a precizat că învinuirea adusă lui Lîsîi Bronislav se axează preponderent pe declarațiile lui Aramă Igor, însuși începerea urmăririi penale pe cauza dată având drept bază declarațiile ultimului conform cărora, începând cu luna septembrie 2014 activând în interesele SRL "Imobex-Grup" a cărui gen de activitate constă în exportul de fructe peste hotarele țării, se preocupa de perfectarea documentelor pentru export. Urmează a fi menționat, că prima instanță la judecarea cauzei a concluzionat, că martorul Aramă Igor a provocat săvârșirea infracțiunii în scopul obținerii de probe, fapt susținut de instanța de apel.

Instanța de apel a mai indicat că este justă poziția instanței de fond care a statuat implicarea agenților statului prin intermediul martorului-declarant Aramă Igor în vederea provocării comiterii infracțiunii, având în vedere că urmărirea penală în prezenta cauză a fost pornită la denunțul lui Aramă Igor, care potrivit procesului - verbal din 19.09.2014 de primire a denunțului, a declarat că fiind reprezentantul SRL "Imobex Grup" și interesându-se și făcând cunoștință cu șeful-adjunct al Direcției Raionale Edineț pentru Siguranța Alimentelor l-a întrebat modalitatea de eliberare a certificatelor fitosanitare, comunicându-i-se că fiecare certificat eliberat îl va costa a câte 600 lei. E de menționat, că în denunț se notează, că Aramă Igor l-a întrebat pe Lîsîi Bronislav "cât o să mă coste", și a primit răspuns că îl va costa, a câte 600 lei pentru eliberarea unui certificat, fiind evident faptul, că inițiativa vine de la denunțător, evidențiindu-se din start comportamentul provocator.

La fel, instanța de apel a mai indicat că reieșind din informația eliberată de Serviciul Vamal (f.d.224, Vol. VIII), rezultă că SRL "Imobex Grup" în perioada 01.09.2014-30.11.2014 a efectuat 6 operațiuni de export de mărfuri și anume la 15.11.2015 și 17.11.2014 s-au exportat cartofi, la 21.10.2014 și 01.11.2014 s-au exportat struguri și la 30.09.2014 și 17.10.2014 s-au exportat mere, pe când Aramă Igor a solicitat eliberarea a tocmai 4 certificate fitosanitare la 21.10.2014, la 16.10.2014 a unui certificat cu toate că nu a avut loc exportul și la 20.11.2014 a solicitat și primit 2 certificate cu toate că nu a avut loc exportul, achitându-se și pentru certificatul datat cu 01.11.2014 care deja fusese eliberat pentru "a nu rămânea dator", cum s-a exprimat acesta, bani transmiși fiului inculpatului, Lîsîi *****, și imediat intervenind organele de drept.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că, inițial martorul Aramă Igor a indicat, că au fost efectuate 9 proceduri de export, iar o mașină a fost alterată. Mai mult, acesta indică că în afara de

o mașină, toate mărfurile în baza cărora au fost primite certificatele fitosanitare au fost exportate, fapt înfirmat de Serviciul Vamal care indică, că 5 poziții pentru care s-au obținut certificate nu au fost exportate și în realitate nici nu au existat, fiind petrecute doar 4 operațiuni de export, 2 cu mere și 2 cu struguri, or, celelalte două exporturi de cartofi, certificatele au fost primite de însăși Baci Alexandru (f.d.224, Vol. VIII), fiind evident faptul, că acțiunile lui Aramă Igor erau îndreptate spre încurajarea și facilitarea comiterii infracțiunii, părăsindu-se cadrul pasiv de investigare a cazului, fapt evidențiat în special prin solicitarea și primirea a 2 certificate datate cu 20.11.2014 care nu erau necesare, or lipsea marfa, urmând flagrantul organizat de organele de drept.

E de notat și faptul că, Aramă Igor a declarat instanței de fond, precum că de la CNA a luat 1 800 lei și pe urma 600 lei. Iar el personal a achitat 600 lei din banii său. Astfel, în total, aceasta reprezintă suma de 3 000 lei, fapt ce vine în contradicție cu declarațiile sale precum că ar fi achitat a câte 600 pentru fiecare dintre certificatele primite, or, pentru 9 certificate urma să achite în total 5 400 lei.

Concomitent, instanța de apel a menționat, că susține concluzia primei instanțe, precum că transmiterea sumelor de bani nu ar fi fost săvârșită fără această intervenție a agenților statului, or, din cele relatate de Baci Alexandru, reprezentantul SRL "Imobex Grup", Aramă Igor dispunea de toate actele necesare pentru primirea certificatelor fitosanitare, el personal în acea perioadă a solicitat și primit două certificate pentru exportul de cartofi și nu i s-au cerut și n-a achitat careva sume de bani, înafara costului a câte 62 lei, pentru eliberarea certificatelor.

Instanța de apel a analizat, de asemenea conținutul convorbirilor telefonice ce au avut loc între inculpat și Aramă Igor, convorbiri purtate în scopul perfectării de Lîsîi Bronislav a unor certificate fitosanitare pentru exportul de fructe, acțiuni care intră nemijlocit în atribuțiile de serviciu ale inculpatului, prevăzute expres în fișa de post a ultimului (vol. VII, f.d.194-195). Contrar celor invocate de apelant, se reține un comportament vădit nespecific și provocator a pretinsului reprezentant al SRL "Imobex-Grup", Aramă Igor, care pe tot parcursul convorbirilor telefonice purtate cu inculpatul încearcă să-l provoace pe Lîsîi Bronislav la un comportament corupțional. Astfel, conform convorbirilor telefonice, stenografiate și anexate la materialele cauzei, instanța a reținut că Aramă Igor, telefonic, în repetate rânduri, îi solicita inculpatului pregătirea și perfectarea certificatelor fitosanitare, fără însă a prezenta actele și documentele necesare perfectării certificatelor fitosanitare solicitate, cu toate că deținea pachetul de documente necesar pentru eliberarea certificatului fitosanitar, prezentându-le cu întârzieri doar la solicitările insistente ale inculpatului. Spre exemplu, Aramă Igor întreabă "pe drum iau culioc", la ce Lîsîi Bronislav răspunde "prijom zdesi culioc, să fie certificatul de expertiză" (f.d.15- 19, f.d.24-25, Vol. II).

Instanța de apel a menționat că, din stenogramele prezentate, nu se confirmă comportamentul corupțional al inculpatului, după cum indică acuzarea, or, din cele vizualizate nu rezultă, că Lîsîi Bronislav ar fi pretins suma de 600 lei pentru fiecare certificat fitosanitar eliberat, nu a formulat cerințe privitor la careva avantaje sau beneficii pentru îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu, acest fapt rezultând doar din declarațiile contradictorii și dubioase ale lui Aramă Igor.

Instanța de apel a respins argumentele invocate de către acuzare în apelul declarat, precum că Lîsîi Bronislav elibera certificate fără a respecta procedura prevăzută de legislație și anume fără a preleva mostre și fără raportul de expertiză privind corespunderea producției standardelor sanitare, or, din însăși convorbirea telefonică ținută la data de 20.11.2014 între inculpat și martorul Aramă Igor rezultă, că inculpatul refuză eliberarea certificatului fără prelevarea de

probe din lotul de producție ce urmează a fi exportat, fără proces-verbal de prelevare a probei și fără raportul de încercare, făcând trimitere la legislația în vigoare prin care este reglementată expres procedura legală și documentele necesare de prezentat la eliberarea certificatului fitosanitar, expunându-i concluzia că va fi în imposibilitate de a elibera certificatul fitosanitar fără prelevarea de mostre. Tot din discuția telefonică din data de 20.11.2014 și înregistrarea audio-video din aceeași dată rezultă, că inculpatul îi solicită lui Aramă Igor întocmirea cererii pentru eliberarea certificatului fitosanitar și prezentarea facturilor și documentelor corespunzătoare.

Argumentul precum că, la adoptarea sentinței prima instanță nu a apreciat probele prezentate de către acuzare la justa lor valoare, au fost respinse de către instanța de apel, fiind menționat că instanța a apreciat corect probele acuzării și probele apărării din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor. Or, în viziunea instanței de apel nu au fost prezentate probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar fi dovedit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, fiind bazată în exclusivitate pe presupuneri care nu pot sta la baza emiterii unei sentințe de condamnare, iar toate dubiile neînlăturate în condițiile legii urmează a fi interpretate în favoarea bănuțului, învinutului, inculpatului.

Privitor la cel de al doilea capăt de acuzare potrivit căruia, Lîsîi Bronislav, în perioada 29.09.2014 - 20.11.2014, a eliberat certificate fitosanitare întreprinderilor SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Frucf, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor”, SRL „Taix-Prim”, pentru care a primit personal bani ce nu i se cuvin, în mărime de 600 lei pentru fiecare certificat, în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, reținând prevederile art.art.51, 52, 113 Cod penal, instanța de apel a reiterat faptul că partea acuzării nu a prezentat probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar demonstra că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii.

De asemenea, instanța de apel menționând despre latura obiectivă al infracțiunii prevăzute de art.324 Cod penal, a indicat că aceasta este o componentă formală, latura obiectivă fiind realizată la momentul pretinderii, acceptării sau primirii în întregime a remunerației ilicite. Latura obiectivă a infracțiunii de corupere pasivă constă în fapta prejudiciabilă care poate fi exprimată în mod alternativ prin următoarele modalități normative: pretinderea, acceptarea sau primirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin coruptului. În cazul pretinderii inițiativa va aparține în exclusivitate coruptului. Indiferent dacă este expresă sau aluzivă pretinderea remunerată ilicite trebuie să fie univocă, manifestând intenția coruptului de a condiționa de ea conduita legată de obligațiile sale de serviciu. Acceptarea presupune consimțirea expresă sau tacită de către corupt a obiectului remunerației ilicite etalat de către corupător. În ipoteza acceptării inițiativa aparține în exclusivitate corupătorului. Sub aspect cronologic acceptarea întotdeauna urmează unei acțiuni săvârșite din partea corupătorului. Este necesar ca actul de îndeplinire sau neîndeplinire al funcționarului pentru care pretinde, primește bani sau foloase să facă parte din sfera atribuțiilor de serviciu ale acestuia. În același context a notat că primirea care de fapt i se incriminează inculpatului, implică o dare corelativă și că inițiativa aparține corupătorului, fiind cert că orice primire implică o acceptare.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art.324 Cod penal, poate fi comisă doar prin intenția directă, având un scop special îndeplinirea, neîndeplinirea, întârzierii îndeplinirii sau grăbirii îndeplinirii de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză.

Așadar, instanța de apel a precizat că în speță, procurorul n-a elucidat la acest capăt de acuzare persoana corupător, timpul în care s-a produs fapta de primire a câte 600 lei și sumele

primite, fiind adusă o învinuire generală, fără un careva suport probant, care în final nu s-a confirmat.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că în sensul probării acestui capăt de acuzare nu s-au audiat nici reprezentanții SRL "Zalina Prim" SRL "Bonafruct", SRL "Gotix Prim", SRL "Protecția Plantelor" și SRL "Taix Prim", care logic urmau a fi potențialii corupători, pentru a confirma sau infirma darea/primirea, a câte 600 lei pentru fiecare certificat eliberat.

În acest context, instanța de apel a conchis că, în speță, în acțiunile lui Lîsîi Bronislav lipsește realizarea laturii obiective și subiective a infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal.

Ne fiind de acord cu soluția instanței de apel, procurorul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocând argumente similare cu cele indicate în apel (pct. 3. din prezenta decizie), invocând suplimentar că instanța de apel nu a răspuns motivat la fiecare argument invocat în cererea de apel, or, acuzarea, a criticat în cererea de apel modalitatea în care prima instanță a apreciat probele administrate, însă instanța de apel nu s-a expus asupra acestor aspecte.

În continuare, recurentul indică că instanța de apel nu a cercetat și apreciat probele concludente și utile, prezentate de partea acuzării, la justa lor valoare, astfel ca toate elementele de fapt să aibă o relevanță juridică, or, soluția instanței de apel nu este clară, în contextul în care criticile instanței referitor la probele administrate în sprijinul învinuirii incriminate inculpatului, sunt expuse deficitar și selectiv preluate din soluția adoptată de către prima instanță.

Astfel, dispunând achitarea lui Lîsîi Bronislav, instanțele de fond s-au bazat doar pe declarațiile inculpatului, fără a fi luate în considerație toate probele acuzării, pe care instanța de apel le-a apreciat eronat, fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe care ar combate învinuirea incriminată inculpatului, astfel fiind încălcate prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală.

În aceeași ordine de idei, subliniază că instanțele de fond în scopul argumentării sentinței de achitare în mod nejustificat au redus valoarea probantă a probelor cercetate în ședință: declarațiile martorilor, corpurilor delictive, înregistrările audio și video a interceptărilor comunicărilor, acțiunilor de urmărire penală, inclusiv a altor probe materiale. Astfel, martorul Aramă Igor, cu lux de amănunte a relatat instanței de judecată circumstanțele cazului privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal de către inculpatul Lîsîi Bronislav, a faptelor de pretindere și primire a mijloacelor bănești de către inculpatul Lîsîi Bronislav și care colaborează cu celelalte probe pe caz, declarații pe care instanța de judecată neîntemeiat le-a respins și le-a apreciat critic, constatând că acesta a acționat în calitate de instigator sub acoperirea colaboratorilor CNA pentru al determina pe inculpatul Lîsîi Bronislav de a ocoli unele proceduri legale cu privire la eliberarea certificatelor fitosanitare și de a primi bani. Astfel, instanța a reținut o provocare la comiterea unei infracțiuni de corupție din partea martorului provocator Aramă Igor față de Lîsîi Bronislav.

De asemenea, potrivit materialelor cauzei penale, martorul Aramă Igor nu l-a instigat pe Lîsîi Bronislav ca ultimul să pretindă bani, inițiativă a aparținut inculpatului, care după cum a spus martorul Aramă Igor primar i-a scris pe o foiță că este necesară pentru fiecare certificat fitosanitar suma de „600 lei” și ulterior i-a și comunicat faptul dat verbal „dar foarte încet să fie auzit doar de martor”.

Relevă acuzarea că, organele de drept nu au intervenit activ în realizarea etapelor infracționale, iar efectuarea măsurilor speciale de investigații în vederea documentării și fixării

cet. Lîsîi Bronislav nu poate fi percepută ca o provocare, or la momentul efectuării acestei măsuri organul de urmărire penală dispunea de informații referitoare la comiterea unei infracțiuni de către inculpate, or, circumstanțele descrise indică asupra faptului că infracțiunea comisă de Lîsîi Bronislav nu a fost comisă sub imperiul provocării din partea martorului Aramă Igor sau a colaboratorilor CNA și respectiv argumentele instanței de judecată privind provocarea inculpatului Lîsîi Bronislav la comiterea infracțiunii sunt nefondate, or în cadrul prezentului proces penal dreptul inculpatului la un proces echitabil nu a fost încălcat, totodată, conform procesului-verbal de interceptare a comunicărilor și a imaginilor între cet. Lîsîi Bronislav și cet. Aramă Igor se identifică cert faptul pretinderii și primirii mijloacelor bănești de către Lîsîi Bronislav pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, fără a exista pe caz careva conversații provocatoare din partea martorului Aramă Igor sau rugăminți din partea acestuia la primirea de către Lîsîi Bronislav a mijloacelor bănești, fapt confirmat și prin discuțiile stenografiate la procesul-verbal și anume petrecute la data de 16.10.2014, 21.10.2014 și 20.11.2014.

Astfel, în cadrul discuțiilor din 21.10.2014 și 20.11.2014, cert se observă că, Lîsîi Bronislav acceptă următoarele sume în mărime de 2400 lei și respectiv 1800 lei, fără careva presiuni sau insistență din partea martorului Aramă Igor, fiind socotit inclusiv pentru câte mașini au fost eliberate certificate fitosanitare și care sunt sumele ce urmează a fi transmise ca rezultat al eliberării certificatelor fitosanitare.

Mai mult, în discuția din 20.11.2014 Lîsîi Bronislav î-i indică martorului Aramă Igor de a se lămuri cu sumele pretinsă cu feciorul său *****, fapt care și î-l execută Aramă Igor, care după transmiterea banilor lui *****, se reîntoarce în biroul lui Lîsîi Bronislav și î-i comunică că i-a lăsat mijloacele bănești ultimului și pentru data 17 trecută și pentru data actuală pentru certificatele fitosanitare, unde nu a primit nici un refuz din partea acestuia, Lîsîi Bronislav neopunându-se nici într-un mod actului de corupție comis. Fapt care și denotă comiterea ultimului episod de corupere pasivă de către Lîsîi Bronislav prin intermediul mijlocitorului, care în cazul vizat este însăși feciorul acestuia Lîsîi *****.

Mai reține acuzarea că, la pronunțarea sentinței de achitare în ce privește capătul de acuzare privind primirea în perioada 29.09.2014 - 20.11.2014, de către Lîsîi Bronislav, a banilor ce nu i se cuvin, în mărime de 600 lei pentru fiecare certificat fitosanitar eliberat întreprinderilor SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Fruct”, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor” și SRL „Taix-Prim”, instanța de judecată a neglijat valoarea probantă a procesului-verbal de interceptare a comunicărilor telefonice din 26.11.2014, conform cărui au fost interceptate și înregistrate comunicările telefonice de la postul de telefon al companiei de telefonie mobilă „Orange”, numărul 069209854, utilizat de cet. Lîsîi Bronislav, prin care nu doar se confirmă primirea de către cet. Lîsîi Bronislav a mijloacelor bănești în mod sistematic de la SRL „Imobex-Grup”, pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, dar și implicarea lui ***** Lîsîi în schema menționată de primire a banilor pentru eliberarea certificatelor fitosanitare de la alte întreprinderi precum SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Fruct”, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor”, SRL „Taix-Prim”. Astfel din stenogramele discuțiilor, se observă faptul că controalele de facto a mărfii agricole nu se efectua, certificatele fitosanitare se eliberau în lipsa preluării mostrelor de marfă, documentele pe mărfuri se prezentau ulterior de agenții economici prin diferite surse de expediere (poșta electronică, rutiere, personal, etc.).

De asemenea, menționează că în cadrul percheziției biroului lui Lîsîi Bronislav au fost depistate diferite înscrisuri (ciorne) care dovedesc primirea banilor de către acesta de la diferiți agenți economici, unde sunt calcule a banilor de la diferiți agenți economici, la fel, unde la fel sunt niște calcule a sumelor de bani.

La fel, instanțele de fond nu au analizat și nu au dat nici o apreciere faptului că, la comiterea infracțiunilor de corupere pasivă, Lîsîi Bronislav, l-a folosit și pe fiul său Lîsîi ***** (care nu știa despre acțiunile ilegale ale tatălui său).

Astfel, la 20.11.2014, acționând din intenție directă, aflându-se în biroul de serviciu din cadrul direcției indicate, Lîsîi Bronislav a primit de la Aramă Igor setul de documente pentru eliberarea a două certificate fitosanitare, unde Lîsîi Bronislav, i-a indicat acestuia ca suma de bani necesară să o transmită fiului Lîsîi ***** după ce vor ieși din birou, moment în care fără a fi efectuat controlul necesar, a eliberat certificatele sanitare cu nr. 0262371 și nr.0262372 din 20.11.2012.

Ulterior, Arama Igor a ieșit din biroul menționat și în coridorul sediului Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț, a transmis lui Lîsîi ***** (care este fiul inculpatului) suma de 1 800 lei pentru a fi transmisă tatălui său, dintre care 1 200 lei fiind transmiși pentru eliberarea a două certificate fitosanitare din 20.11.2014, iar suma de 600 lei pentru certificatul fitosanitar eliberat la 01.11.2014.

În concluzie, precizează partea acuzării că circumstanțele stabilite în urma administrării probelor în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal, este dovedită prin cumulul de probe administrat.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2023, a fost admis recursul ordinar, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei, în alt complet de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a reținut că, instanța de apel s-a limitat la enumerarea probelor invocate de acuzatorul de stat în cererea de apel, concluzionând că probele administrate nu dovedesc vinovăția inculpatului, că Lîsîi Bronislav a fost provocat de a comite infracțiunea incriminată acestuia în baza art.324 alin.(1) Cod penal, nefiind aduse argumente temeinice în vederea susținerii acestei statuări, or chestiunea care este disputată în această cauză penală se referă la faptul dacă a fost sau nu provocat Lîsîi Bronislav de către Aramă Igor să comită infracțiunea de corupere pasivă în circumstanțele descrise în rechizitoriu.

Argumentele părților:

În fața instanței de apel procurorul Octavian Bodareu a pledat pentru admiterea cererii de apel depusă de către procuror, casarea totală a sentinței instanței de fond, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi soluții prin care inculpatul Lîsîi Bronislav să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal, iar reieșind din modificările operate în codul penal în vigoare din 07.09.2024, consideră oportun liberarea de pedeapsă a inculpatului în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu admiterea acțiunii civile înaintate de către Centrul Național Anticorupție.

Tot odată, acuzatorul de stat în susținerea învinuirii ce are drept scop condamnarea inculpatului Lîsîi Bronislav a suspus cercetării în instanța de apel următoarele probe care în opinia sa confirmă vinovăția celei din urmă, în comiterea faptei incriminate, și anume:

Volumul. I:

- proces-vebal de primire a denunțului din 19.09.2014 depus de Aramă Igor reprezentantul SRL ”Imobex Grup” prin care ultimul indică la acțiunile ilegale și corupte ale lui Lîsîi Bronislav șef adjunct al Direcției raionale Edineț pentru Siguranța Alimentelor, în exercitarea atribuțiilor de serviciu., (f.d.8-9);

- ordinul nr. 3 din 01.09.2014, prin care s-a certificat că, Aramă Igor este numit în funcție de Manager achiziții începând cu data de 01 septembrie 2014, act semnat de directorul SRL "Imobex Grup", (f.d.12);

Volumu. II:

- stenograma comunicărilor telefonice interceptate, purtate de către cet. Lîsîi Bronislav și Igor Aramă din 26.11.2014, (f.d.11-33);

- proces-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor dintre Lîsîi Bronislav și Aramă Igor, precum și alte persoane presupuse a fi implicate în acțiuni ilegale și anexa la procesul-verbal, (f.d.156-161);

-proces-verbal privind controlul transiterii banilor din 25.11.2014, care ar confirma faptul transiterii mijloacelor financiare de la Aramă Igor către Lîsîi Bronislav și anume:

1) la de 30.09.2014 în incinta Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț amplasată în or. Edineț, str. Maiacovschi, 94 ar fi transmis suma de 600 (șase sute) lei cu seria și numărul după cum urmează: o bancnotă cu nominalul de 200 lei nr. 649131 seria G 0019 anul emisiei 2009, o bancnotă cu nominalul de 200 lei seria G 0019 nr. 642949 anul emisiei 2009, o bancnotă cu nominalul de 200 lei cu seria G 0096 nr. 291860 anul emisie 2003;

2) La 16.10.2014 în incinta Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț amplasată în or. Edineț, str. Maiacovschi, 94 ar fi transmis suma de suma de 600 (șase sute) lei cu seria și numărul după cum urmează: o bancnotă cu nominalul de 200 lei seria G 0088 nr. 180344 anul emisiei 2013, o bancnotă cu nominalul de 200 lei seria G 0050, nr. 664595 anul emisiei 2009, o bancnotă cu nominalul de 200 lei seria G 0053 nr. 903179 anul emisiei 2013;

3) La 21.10.2014 în incinta Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț amplasată în or. Edineț, str. Maiacovschi, 94 ar fi transmis suma de 2400 (două mii patru sute) lei cu seria și numărul după cum urmează: o bancnotă cu nominal de 500 lei seria H 006 nr. 133040 anul emisiei 1992, o bancnotă cu nominalul de 500 lei seria H 008, nr. 027020, anul emisiei 1992, o bancnotă cu nominalul de 200 lei seria G 0037 nr. 304208 anul emisiei 2007, o bancnotă cu nominalul de 200 lei seria G 0059 nr. 640520 anul emisiei 2009, o bancnotă cu nominalul de 200 lei seria G 0120 nr. 329604 nul emisiei 2013, o bancnotă cu nominalul de 200 lei seria G 0014 nr. 905157, anul emisiei 2013, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0071 nr. 137271 anul emisiei 2008, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0072 nr. 339795 anul emisiei 2008, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0085, nr. 270297, anul emisiei 2008, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0106 nr. 352282 anul emisiei 2008, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0112 nr. 142200, anul emisiei 2008, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0117 nr. 366820 anul emisiei 2008, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0124 nr. 371011 anul emisiei 2008, o bancnotă cu nominalul de 50 lei E 0081 nr. 834272 anul emisiei 2013, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0122 nr. 636888, anul emisiei 2013, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0155 nr. 001847 anul emisiei 2013, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0157 nr. 091438 anul emisiei 2013, o bancnotă cu nominalul de 50 lei seria E 0169 nr. 102563 anul emisiei 2013;

4) La 20.11.2014 în incinta Direcției raionale pentru Siguranța Alimentelor Edineț amplasată în or. Edineț, str. Maiacovschi, 94 ar fi transmis suma de 1800 lei cu seria și numărul după cum urmează: 3 bancnote cu nominalul de 200 lei - Seria G 0044 cu nr. 903970 a.p. 2013, Seria G 0087 cu nr. 170140 a.p. 2013, Seria G 0037cu nr. 467417, a.p. 2009; 12 bancnote cu nominalul de 100 lei - Seria F 0015 nr. 913384 a.p. 2008, Seria F 0075 nr. 630158 a.p. 2013, Seria F 0106 nr. 624922 a.p. 2013, Seria F 0095 nr. 039333 a.p. 2008, Seria F 0120 nr. 171955 a.p. 2013, Seria F 0098 nr. 335620 a.p. 2013, Seria F 0052 nr. 775785 a.p. 2008, Seria F 0090 nr.

509860 a.p. 2013, Seria F 0035 nr. 922224 a.p. 2008, Seria F 0100 nr. 093739 a.p. 2008, Seria F 0001 nr. 793503 a.p. 2008, Seria F 0116 nr. 194487 a.p. 2013. (f.d. 172-174);

- act de expediere nr. 03/35-2014970479 din 30.09.2014 și raport de expertiză nr. 251 din 30.09.2014, (f.d.178-183);

- proces-verbal de examinare a trei bancnote cu valoarea nominală de 200 lei, din 30.09.2014 (f.d.184-185);

- raport de expertiză nr. 264 din 16.10.2014, prin care 5 (cinci) bancnote cu nominalul de 200 lei, seria și numărul după cum urmează: G 0088 180344 a.e.2013; G 0050 664595 a.e. 2009; G 0044 906970 a.e. 2023; G 0053 903179 a.e.2013; G 0087 170104 a.e.2013; și 2 bancnote cu nominalul de 100 lei BNM, cu seria și numărul după cum urmează: F 0120 171955, a.e. 2023; F 0095 039333, a.e. 2008 – în sumă de 1200 lei BNM, care urmează să fie transmise sub controlul ofițerilor CNA – corespund după calitatea și metoda executării imaginilor și elementelor de bază, bancnotelor autentice. (f.d.189-196);

-proces-verbal de examinare a șapte bancnote din 16.10.2014, dintre care 5 bancnote cu nominalul de 200 sute lei și 2 bancnote cu nominalul de 100 lei (f.d.197-198);

- raport de expertiză nr. 272 din 21.10.2014 și planșă demonstrativă a bancnotelor; (f. d.203-209)

- proces-verbal de a bancnotelor în sumă totală de 2400 lei din 21.10.2014; (f.d.210-211);

- raport de expertiză nr. 292 din 20.11.2014 și planșă demonstrativă a bancnotelor; (f.d.215-219);

- proces-verbal de examinare a bancnotelor în sumă totală de 1800 lei din 20.11.2014. (f.d.223).

Volumul. III:

- proces-verbal de percheziție din 20.11.2014 potrivit căruia a fost efectuată percheziția la domiciliul cet. Lîsîi Bronislav amplasat pe str. Renașterii, 1, or. Edineț, în urma percheziției efectuate au fost ridicate 3 sacoșe și 2 plicuri, (f.d.13-14);

- proces-verbal de percheziție efectuat la biroul de serviciu al cet. Lîsîi Bronislav, situat în incinta DRSA Edineț, str. Maiacovschii, 94 din or. Edineț din 20.11.2014, prin care se constată că urmare a percheziției efectuate mijloacele bănești și documentele ridicate au fost ridicate, împachetate și sigilate în 3 plicuri (f.d. 19-21).

Volumul. VII:

-proces-verbal de cercetare a documentelor din 20.01.2015 prin care au fost cercetate mijloacele bănești ridicate de la domiciliul lui Lîsîi Bronislav la data de 20.11.2014, amplasat în or. Edineț str. Renașterii,1. Fiind cotrapuse seriile și numerele mijloacelor bănești din procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor din 25.11.2014 cu seriile și numerele mijloacelor bănești ridicate de la domiciliul lui Lîsîi Bronislav examinate conform procesului-verbal de examinare din 02.12.2014 se stabilește că bancnota cu valoare nominală de 500 lei seria H 0008 și nr. 027020 anul emisiei 1992 și bancnota cu valoare nominală de 200 lei cu seria G 0037 nr. 304208 anul emisiei 2007 sunt aceleași, ambele bancnote în sumă de 700 lei fiind împachetate și sigilate într-un plic cu ștampila CNA. Totodată, fiind dispusă restituirea mijloacelor bănești titularului, dat fiind faptul că mijloacele bănești cercetate nu au legătură cu cauza penală examinată, iar suma de 4700 lei în vederea asigurării unei eventuale acțiuni civile a fost împachetată și sigilată într-un plic. (f.d. 113);

-proces-verbal de ridicare din 20.11.2014, prin care au fost ridicate de la reprezentantul SRL „Imobex-Grup” Aramă Igor, certificatele fitosanitare nr. 2062372 nr. și 0262371 din 20.11.2014, proces-verbal de prelevare a probelor din 19.11.2014 și sacoșă safeu. (f.d. 126);

-proces-verbal de ridicare din 04.11.2014 prin care de la reprezentantul "Imobex Grup" Igor Aramă au fost ridicate copiile autentificate a certificatelor sanitare nr. 0261472 din 30.09.2014, nr. 0261839 din 16.10.2014 și nr. 0261921 , nr. 9261922, nr. 0261923 și nr. 0261924 din 21.10.2014, nr. 0262083 din 01.11.2014 (f.d. 128).

Volumul. VIII:

- *declarațiile martorului Lungu Svetlana din 22.06.2015*, care a comunicat că, activează în cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în mun. Chișinău, cu inculpatul Lîsîi Bronislav fiind în relații de serviciu. A explicat că certificatul fitosanitar se eliberează în conformitate cu Legea nr. 228 din 23.09.2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară, și care, conform art. 26 al Legii menționate se eliberează la prezentarea următoarelor documente: cererea privind obținerea certificatului fitosanitar, copia contractului de vânzare-cumpărare pe marfa dată, copia facturii de expediție sau a facturii fiscale, certificatul expertizei de carantină, în cazul materialului săditor sau semincier autorizația sau adeverința privind exportul care se eliberează în cadrul agenției, și actul privind controlul sanitar la cererea țării de import. Cât ține de procedura de eliberare a certificatului fitosanitar constă din următoarele: la adresarea agentului economic de eliberare a certificatului fitosanitar, inspectorul se deplasează la locul de depozitare sau stocare a produselor, efectuează controlul identității, controlul fizic, la prezența sau lipsa organismelor de carantină pentru țara de import și prelevă mostre pentru efectuarea expertizei de laborator, mostra se ambalează într-un pachet-safeu, se perfectează proces-verbal de prelevare a mostrei, procesul-verbal se transmite la laboratorul de carantină din mun. Chișinău, str. Meșterul Manole, 4.

La laboratul de carantină se ține un registru special de evidență a mostrelor, în care se indică numărul intrării în laborator, iar rezultatul expertizei este expus pentru fiecare mostră separat în raportul de încercări. După obținerea rezultatelor de expertiză, precum și la prezența documentelor menționate în lege, în cazul în care marfa corespunde cerințelor țării de import, se perfectează și se eliberează certificatul fitosanitar. Eliberarea certificatului se face contra plată. Certificatul fitosanitar se editează în două exemplare, pe unul este scris "original", are culoarea verde cu 6 semne de protecție, care se eliberează agentului economic și însoțește marfa până la țara de destinație, al doilea exemplar se păstrează în arhiva Agenției Naționale timp de 10 ani cu copiile setului de documente prezentate. Certificatul fitosanitar este tipărit la calculator, se aplică ștampila și semnătura în original pe ambele exemplare. Certificatele fitosanitare sunt de strictă evidență și se editează de întreprinderea câștigătoare în urma achizițiilor publice. Procedura operațională este elaborată în cadrul direcției și este difuzată inspectorilor responsabili pentru fiecare direcție în parte, este obligatorie de executat. Procedura este unică. Ștersături în certificatele fitosanitare eliberate nu se admit. Menționează că în cazul în care lotul de marfă este mare sau în cazul în care sunt mai multe unități de transport se eliberează certificat sanitar pentru fiecare unitate de transport. În cazul necorespunderii mărfii ce urmează a fi exportată cerințelor fitosanitare, nu se eliberează certificat fitosanitar, ci se perfectează act. Menționează că costul procedurii de obținere a certificatului fitosanitar este stipulat în anexa nr. 2 a Legii nr. 228 și este formată din 2 componente: prima sumă este pentru efectuarea analizelor de laborator a doua este pentru eliberarea și perfectarea certificatului. Costul depinde de cantitatea mărfii. Pentru 20 de tone costul pentru efectuarea analizelor de laborator este de 63,5 lei iar pentru certificatul fitosanitar nemijlocit constituie 63,5 lei. Certificatul fitosanitar se consideră eliberat când se eliberează la mână, în procedură nu este stipulat că beneficiarul trebuie să semneze pentru eliberarea certificatului. În cazul în care inspectorul este abilitat pentru prelevarea mostrelor și stabilirea inofensivităților, sunt posibile și alte plăți de exemplu pentru eliberarea certificatului de

inofensivitate se percepe plată. În perioada vegetației conform fișei de post inspectorul trebuie să supravegheze plantațiile sau terenurile agricole în raza sa de activitate. El trebuie să cunoască care este starea fitosanitară a roadei sau a produsului care este certificată. Anual se perfectează un document care este parte la darea de seamă care se numește „starea fitosanitară” care se divizează pe raioane. A mai concretizat că inspectorul este obligat să preleve mostre pentru a confirma cele văzute de el în perioada de vegetație. Obligația de a preleva mostre și a elibera certificat este în fișa de post a fiecărui inspector în parte (f.d.174-176);

- **declarațiile martorului Bortă Oleg din 01.12.2015**, care a comunicat că, s-a aflat în biroul de serviciu a lui Lîsîi Bronislav la data de 20.11.2014 la momentul petrecerii percheziției. Susține că în birou a sosit împreună cu Lîsîi ***** în legătură cu reparația pe care o efectua în biroul de serviciu al acestuia. La momentul când se afla în birou, a intrat o persoană necunoscută și a inițiat o discuție cu inculpatul privitor la careva documente, nu a auzit discuții în privința cărora sume de bani. Peste 5 -10 minute persoana în cauză a plecat, după care au intrat și colaboratorii CNA. Susține că nu a observat ca Lîsîi Bronislav să-i transmită careva documente, la fel nu a văzut să fi transmis careva sume de bani, (f.d.221-222);

- **declarațiile martorului Aramă Igor din 23.12.2015**, prin ce a comunicat că, în luna august 2014 a fost angajat la SRL „Imobex Grup”, care se ocupa de exportul de mere și struguri în Ucraina, Rusia și Belarusia. La lucru a fost angajat de către Ciobanu Ion. În obligațiile sale de serviciu intra obținerea certificatelor fitosanitare necesare firmei pentru exportul de fructe. În luna septembrie 2014, s-a deplasat în or. Edineț, din informația oferită de Ciobanu Ion, cunoscutul său care-l angajase la serviciu, urma să-l contacteze și să se întâlnească cu Lîsîi Bronislav – care la rândul său urma să-i perfecteze și să-i elibereze certificatul fitosanitar. Susține că pentru prima dată s-ar fi întâlnit cu Lîsîi Bronislav la data de 12-13 septembrie 2014, i-a explicat că are nevoie de certificat fitosanitar pentru exportul de mere. Din discuție i-a fost explicat că certificatul fitosanitar nu va fi posibil de eliberat doar în baza documentelor prezentate, urmând a fi respectată și procedura, mai explicându-i însă că problema ar putea fi rezolvată contra unei sume de 600 lei achitată dânsului personal, la care a acceptat. Astfel, susține martorul că l-ar fi vizitat pe Lîsîi Bronislav la biroul de serviciu de mai multe ori și anume: la data de 17.09.2014 - i-a transmis suma de 600 lei; la data de 30.09.2014 – i-a transmis suma de 600 lei, la 16.10.2014 – i-a transmis suma de 600 lei, la 21.10.2014 – i-a transmis suma de 2400 lei, la 01.11.2014 – i-a fost eliberat certificat fitosanitar însă nu a achitat nimic, la data de 20.11.2014 – a transmis suma de 1800 lei. Explică martorul că banii transmiși la data de 17.09.2014 – erau bani proprii. Ulterior adresându-se la CNA, banii transmiși inculpatului erau bani primiți de la CNA. La momentul când se adresa la Lîsîi Bronislav după certificate fitosanitare doar în 2 cazuri deținea întregul pachet de documente necesare eliberării acestuia, în restul cazurilor, nu deținea întregul pachet de documente necesar perfectării și eliberării acestuia, însă le prezenta ulterior, de obicei le expedia pe adresa electronică a inculpatului.

Susține că nu a avut intenția de a primi ilegal certificatele fitosanitare, dar nu prezenta întregul set de documente necesar inițial, până la eliberarea certificatului, deoarece așa îi era mai convenabil, în plus inculpatul – responsabil de eliberarea lor îi permitea acest lucru. Mai susține că pentru datoria din data de 01.11.2014 personal a hotărât că trebuie să-i achite suma de 600 lei, deoarece se considera dator față de inculpat. Personal a primit 7 certificate fitosanitare de la Lîsîi Bronislav, iar marfa pentru export era achiziționată de un alt angajat al firmei „Imobex-Grup” – Ciobanu Ion, care pregătea și setul de documente necesar. Concretizează că la prima sa întâlnire cu inculpatul ultimul i-a scris pe o foaie că ar fi necesară suma de 600 lei pentru fiecare certificat

fitosanitar eliberat. La fel explică că la indicația inculpatului a prezentat de 2 ori mostre din lotul de producție ce urma a fi expedit pentru efectuarea expertizei. (f.d.235-238).

În fața instanței de apel avocatul Constantin Tănase a solicitat respingerea apelului depus de către procuror cu menținerea fără modificări a soluției primei instanței ca fiind fondată.

În susținerea nevinovăției inculpatului Bronislav Lîsîi, apărarea a făcut referire la următoarele probe:

Volumul. I:

- ordinul nr. 3 din 01.09.2014, prin care s-a certificat că, Aramă Igor este numit în funcție de Manager achiziții începând cu data de 01 septembrie 2014, act semnat de directorul SRL ”Imobex Grup”, (f.d.12);

Volumul VIII:

- F.d.223-224 – scrisoare nr. 28-11/12890 din 23.10.2015 și tabelul exporturilor de mărfuri SRL Imobex-Grup din 01.09.2014 – 30.11.2014;

- adeverință nr. 1249 din 22.10.2015 eliberată de Primarul s.Hlinaia, Ion Ceban care confirmă că, cet.Petrimari Ion nu a locuit și nu locuiește în prezent pe teritoriul primăriei satului Hlinaia, nu a activat și nu activează în prezent, nu a avut și nu are în proprietate și în arendă terenuri, (f.d.226).

Volumul. IX:

- factura nr. 5 din 20.11.2014 la contract nr. 37/14 din 16.10.2014, (f.d.30); -factura nr. 5 din 20.11.2014 la contract nr. 37/14 din 16.10.2014, (f.d.31); - borderou seria AC nr. 765242 din 20.11.2014, (f.d.32); -factura nr. 4 din 20.11.2014 la contract nr. 37/14 din 16.10.2014, (f.d.33); - factura nr. 4 din 20.11.2014 la contract nr. 37/14 din 16.10.2014; (f.d.34); - borderou seria AC nr. 765242 din 20.11.2014, (f.d.35); - raport privind consumul formularelor din 01.01.2014 – 31.12.2014, (f.d.99); -raport privind consumul formularelor din 01.01.2013 – 31.12.2013, (F.d.105).

Volumul. X:

- scrisoare de confirmare nr. 25/4/18 din 25.04.2018, parvenit din partea administrației companieni din Ucraina prin care s-a comunicat faptul că în perioada 01.09.2024 – 30.11.2024 din partea SRL „Imobex-Grup,, în adresa companiei din Ucraina au fost transportate două mașini cu mere proaspete în cantitate de 37400 kg și 2 mașini cu struguri de poamă în cantitate de 38300 kg în baza contractului de vânzare-cumpărare, iar cet.Aramă Igor niciodată nu a avut careva tangeță cu firma Ucraineană referitor la transportare de mărfuri (f.d.54).

În fața instanței de apel, inculpatul Bronislav Lîsîi a susținut poziția avocatului său Constantin Tănase privind faptul nevinovăției sale în comiterea infracțiunii stabilite în actul de sesizare a instanței de judecată.

Aprecierea instanței:

Verificând argumentele invocate în apelul declarat prin prizma probelor administrate și în raport cu materialele cauzei penale prezentate instanței, audiind participanții la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia, că apelul declarat de către procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbravan, împotriva sentinței Judecătoriei Edineț din 30 decembrie 2025, urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Concluzia Colegiul penal, se bazează pe prevederile art.415 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod de pr. penală, potrivit căruia instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii:1) *respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.*

La fel, Colegiul reține și dispozițiile art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căroră *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.*

Tot odată, Colegiul penal ține a menționa că, prezenta speță dedusă judecății a fost examinată atât în procedura apelului cât și în recurs fiind în acest sens remisă la rejudicare repetat prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2023, în instanța de apel în alt complet de judecată.

Astfel, Colegiul penal reține că, prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2023, s-a admis recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui Lîsîi Bronislav și dispusă rejudicarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Respectiv, potrivit art. 436 Cod de pr. penală, procedura de rejudicare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. Pentru instanța de rejudicare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. Când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudicare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată. La rejudicarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă decât numai dacă hotărârea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror sau în interesul părții vătămate, din motivul că pedeapsa fixată era prea blândă, sau în baza recursului procurorului care a solicitat aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă.

De asemenea, conform art. 419 Cod de pr. penală, rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Potrivit art. 53 alin. (1) pct. 1) și 4) Cod de pr.penală, la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, procurorul are următoarele atribuții: reprezintă învinuirea în numele statului și prezintă în ședința de judecată probele acuzării; modifică încadrarea juridică a infracțiunii săvârșite de inculpat dacă cercetările judiciare confirmă că inculpatul a săvârșit această infracțiune;

Prevederile date sunt reflectate și în art. 6 (2) CEDO, care obligă printre altele că, îndeplinindu-și funcțiile sale, instanța să nu pornească de la ideia preconcepută că persoana acuzată a comis acțiunea incriminată, obligația de a prezenta dovezi revenind procurorului, și orice dubii fiind în favoarea acuzatului (hot. Barbera, Messegue și Jabardo vs Spania, hot. 06.12.1988).

Tot odată, respectiva soluție se întemeiază pe prevederile art. 1 alin. (2) Cod pr. penală, în corespundere cu care, procesul penal are drept scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată; dispoziția alin. (3) statuând, că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod, încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere.

Potrivit art. 6 alin. (1) Cod penal, prevede faptul că, „ *persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție*”.

În sensul dat, art. 6 par. 2, CEDO garantează prezumția nevinovăției, adică dreptul oricărei persoane acuzate de o infracțiune de a fi prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi legal stabilită, normă preluată la art. 21 din Constituția RM și art. 8 Cod pr. penală, care stabilesc, că orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată, până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul cărui s-au respectat toate garanțiile necesare apărării sale, urmând potrivit alin. (3) art. 8 Cod de pr. penală, ca toate dubiile ce nu pot fi înlăturate, să se interpreteze în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Colegiul penal reiterează că, vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției. Sarcina probațiunii aparține părții acuzării. Legea procesual-penală stabilește că răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Totodată, Curtea europeană a drepturilor omului, în jurisprudența sa, statuează că, principiul prezumției de nevinovăție impune, între altele, ca, în îndeplinirea funcțiilor lor, membrii completului de judecată să nu pornească de la ideea preconcepută că inculpatul a săvârșit fapta incriminată; sarcina probei revine acuzării și orice îndoială este în avantajul persoanei acuzate. În plus, acuzarea are obligația de a-i preciza persoanei în cauză ce acuzații i se aduc – pentru a-i oferi ocazia să își pregătească și să își prezinte apărarea în mod corespunzător – și de a oferi probe suficiente pentru a întemeia o declarație de vinovăție (Barberà, Messegué și Jabardo împotriva Spaniei, pct. 77; Janosevic împotriva Suediei, pct. 97). Prezumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care sarcina probei este transferată de la acuzare apărării (Telfner împotriva Austriei, pct. 15).

Potrivit prevederilor art. 99 alin. (2) din Codul de pr. penală, probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță, iar conform dispoziția art. 100 alin. (4) al aceluiași articol, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Printre altele, se relevă că, atunci când unor persoane li se reproșează săvârșirea unei fapte penale și li se aduce o acuzație atât de gravă, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care urmează să dovedească, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă de inculpat cu vinovăție și cu intenție.

În evaluarea materialului probator administrat în cauză, trebuie avut în vedere că o soluție de condamnare se dispune doar atunci când instanța are convingerea, că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Acest standard joacă un rol vital în cadrul procesului penal și constituie principalul instrument pentru reducerea riscului comiterii de erori judiciare.

Curtea Constituțională a Republicii Moldova în Hotărârea nr. 18 din 22 mai 2017 a reamintit că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă” („beyond reasonable doubt”), care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Sub acest aspect, Colegiul penal, conducându-se de prevederile art.436 alin. (3) Cod de pr. penală, va purcede la examinarea cauzei penale în privința inculpatului Bronislav Lîsîi în raport cu indicațiile instanței de recurs care sunt obligatorii pentru instanța de apel.

Analizând probele acuzării, cercetându-le prin prisma rigorilor de drept, Colegiul penal consideră că acestea din urmă nu demonstrează în mod incontestabil vinovăția inculpatului Bronislav Lîsîi de comiterea infracțiunii prevăzute art. 324 alin. (1) Cod penal, iar în contextul dat, Colegiul penal fiind investit cu o nouă examinare a fondului, în executarea unei aprecieri corecte a probatoriului administrat, ținând cont de indicațiile instanței de recurs oferite prin decizia din 04 iulie 2023, ajunge în mod legal la concluzia că cele încredințate de către partea acuzatorială celui din urmă nu și-a găsit confirmarea.

Colegiul penal menționează faptul că, prezenta cauză penală atât în instanța de fond cât și în instanța de apel a avut loc în procedură generală, tot odată Colegiul ține a specifica că la soluționarea cauzei în procedura apelului, partea acuzării a solicitat admiterea apelului formulat, pe când avocatul Tănase Constantin în interesele inculpatului Bronislav Lîsîi a susținut soluția primei instanțe ca fiind fondată, dat fiind lipsa în acțiunile sale a elementelor infracțiunii.

De rând cu aceasta, Colegiul penal menționează, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în prezenta speță.

În ponderea acestui fapt, concluzionând apreciere obiectivă a probatoriului pe caz, ce a servit obiect de cercetare judiciară și cu referire la normele procesual – penale aplicabile speței date, Colegiul penal conchide că acestea nu confirmă vinovăția inculpatului Bronislav Lîsîi în comiterea infracțiunii prevăzute de la art. 324 alin. (1) Cod penal, fapt pentru ce, va dispune respingerea ca nefondate a cerințelor de condamnare a părții acuzării dat fiind că baza probantă a fost obținută prin provocare, facilitare sau încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii.

Aceasta pentru că, fiind reluată cercetarea judecătorească în scopul înlăturării disensiunilor invocate de către instanța ierarhic superioară expuse în cadrul deciziei Colegiului lărgit a CSJ din 04 iulie 2023, la cererea procurorului s-a dispus audierea în instanța de apel a în calitate de *specialist Chetrari Viorel* în cadrul ANSA care a comunicat că, *îl cunoaște pe inculpatul Lîsîi Bronislav, fiind astfel colegii de serviciu. Despre învinuire a aflat când a parvenit solicitarea de a depune declarații pe cauza dată. Referitor la acțiunile comise de către Lîsîi Bronislav nu cunoaște nimic.*(f.d.193, vol.XI).

Declarații în cadrul instanței de apel a depus și *martorul Bortă Oleg* care a comunicat faptul că, *susține cele menționate în cadrul primei instanței, adăugând astfel că, îl cunoaște pe inculpatul Lîsîi Bronislav, a făcut reparație la domiciliu său. În birou la inculpat a intrat o persoană cu numele Aramă, au vorbit în prezența sa, iar după ce a ieșit au intrat colaboratorii CNA. În timpul percheziției din buzunarul lui Lîsîi Bronislav sau ridicat bani.*(f.d.201, vol.XI).

Fiind audiat în cadrul instanței de apel prin video-conferință, *martorul Aramă Igor* a susținut declarații depusă în prima instanță, suplimentar a declarat că, *Ciobanu Ion se ocupa cu exportul în Ucraina. Nu ține minte dacă o mașină de mere nu a fost exportată, nu poate explica de ce nu a fost exportată marfa. În perioada 2014 a solicitat aproximativ de 5-6 ori certificate fito-sanitare, bordirourile de achiziții nu ține minte cine le dădea, nu ține minte cum arată Ciobanu Ion, dar posibil a avut discuții cu el la oficiu. Directorul de la Imobix-SRL posibil știa despre probleme pe care le avea, însă nu l-a întrebat. Ca să obțină certificat fito-sanitar trebuia să prezintă CMR la marfă, documentele de export precum și alte documente.*

De rând cu aceasta, fiind audiat **inculpatul Lisii Bronislav** în instanța de apel a declarat că, susține depozițiile depuse anterior, suplimentar confirmă că, *pentru prima dată Aramă Igor a fost la 30.09.2014 să perfecteze certificatul fito sanitar. A prezentat cererea și toate documentele necesare pentru perfectarea certificatului fito sanitar. Documentele erau în regulă. A ieșit la controlul mărfii din livadă, de unde se încărca mașina. S-au prelevat probe, s-au analizat obiecte de carantină însă nu au fost depistate. După aceea au fost perfectate actele controlului fito sanitar, ștampilate împreună cu Aramă Igor. Apoi a fost perfectat certificatul fito sanitar. Certificatele se perfectează într-un program anumit pentru toată Agenția. După aceea i-a spus lui Aramă să ducă la casă s-au să transfere banii conform prescurantului, la ceea el a spus că nu poate achita și va achita mai târziu. Având încredere în directorul firmei pe care îl cunoștea de mai demult, i-a dat certificatul și actul de control fito sanitar lui Aramă la mână și el a plecat. Aramă a fost la el de câteva ori, după data de 30.09.2014 a perfectat 9 certificate fito sanitare. Documentele necesare pentru perfectare au fost prezentate, originalitatea documentelor ca inspector nu o putea pune la îndoială. După informația directorului firmei SRL Imobis Grup și a Serviciului Vamal Chișinău au fost confirmate exportul a 4 camioane în baza certificatelor fito sanitare, 5 camioane au rămas neexportate. Nu a pretins, nu a acceptat și nu a primit careva sume bănești de la Aramă sau alte persoane pentru certificate*

Menționează inculpatul că, prezenta cauză a fost intentată datorită provăcării din partea ofițerilor de urmărire penală CNA prin intermediul lui Aramă să depună declarații împotriva sa. Consideră că Aramă a fost impus să depună asemenea declarații.

Colegiul penal, analizând probele administrate în cadrul cauzei penale respective, cercetându-le sub toate aspectele, verificându-le minuțios, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, consideră că instanța de fond în mod just a ajuns la concluzia de a-l achita pe inculpatul Lisii Bronislav de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal, or, acuzatorul de stat nu și-a fortificat baza probatorie în susținerea răsturnării verdictului judiciar emis de prima instanță, care apreciate din punct de vedere al coroborării lor să demonstreze faptul comiterii de către inculpatul Lisii Bronislav a infracțiunii incriminate, **fără ca în privința acestuia să fi existat acțiuni de provocare**, din care considerente urmează a fi menținută soluția achitării în temeiul art.390 alin. (1) pct.3) Cod de procedură penală din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, concluzie bazată pe următoarele circumstanțe ale cauzei și prevederile legii.

A priori, Colegiul penal statuează că sub aspectul situației de neîntrunire a elementelor infracțiunii se înțeleg acele cazuri când s-a poate reliefa vina persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (*persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă sau legătura causală dintre acestea*).

În vederea susținerii raționamentelor enunțate mai sus instanța de apel menționează că, potrivit art. 51 alin. (1) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) Cod penal, se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că, componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Potrivit art. 14 alin. (1) Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

La caz, Colegiul penal constată că lui Lisii Bronislav i se încriminează comiterea infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (1) Cod penal – *pretinderea, acceptarea și primirea, personal și prin mijlocitor de către o persoană publică, de bani, pentru sine, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.*

În continuare, în contextul încadrării juridice a faptei încriminate, Colegiul penal că, *obiectul juridic special a infracțiunii* examinate, care îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune respectarea de către persoanele publice și persoanele publice străine a obligației de a pretinde, accepta sau primi remunerația în strictă conformitate cu legea.

Obiectul material sau imaterial al infracțiunii analizate constituie remunerația ilicită, care poate consta în: bunuri, servicii, privilegii, avantaje, sub orice formă, iar în ipoteza modalității de acceptare, remunerația poate viza inclusiv și oferte ori promisiuni, în toate cazurile având un caracter gratuit. Este important ca remunerația să nu i se cuvină persoanei publice, persoanei cu funcție de demnitate publică (în continuare corupt), adică nu-i este legal datorată.

Prin bunuri se are în vedere,: 1) semnele bănești autentice (bancnotele sau monedele metalice autentice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine); 2) valorile mobiliare de stat autentice; 3) alte titluri de valoare autentice.

Latura obiectivă a infracțiunii analizate, prevăzută de art. 324 din Codul penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de ***pretindere, acceptare sau primire***, personal sau prin mijlocitor, de bunuri, servicii, privilegii, sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine, pentru acesta sau pentru o altă persoană, ori de acceptare a ofertei ori promisiunii de asemenea foloase 2) urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile; 4) modul deschis.

În acest sens, Colegiul penal reține că modalitatea de *pretindere* presupune ***cererea stăruitoare (insistentă)*** sau formularea unei pretenții vizând bunuri, ce nu i se cuvin persoanei publice. Pretinderea nu implică necesar satisfacerea pretenției formulate de făptuitor. Pretinderea poate fi exteriorizată prin cuvinte, gesturi, scrisori sau orice alt mijloc de comunicare. Nu este necesar ca cererea să fie astfel formulată încât să poată fi înțeleasă de oricine. Este suficient ca, în raport cu împrejurările concrete, ea să fie inteligibilă pentru cel căruia i se adresează.

În alt registru, Colegiul penal notează faptul că modalitatea normativă a acțiunii prejudiciabile prevăzute la art. 324 cod penal, și anume ***acceptarea***, prin aceasta se are în vedere, după caz: **1)** consimțirea dării de către corupător de bunuri; **2)** aprobarea oferii ori promisiunii de către corupător de bunuri.

În ipoteza acceptării, inițiativa aparține corupătorului. Acceptarea poate fi expresă sau tacită.

În ipoteza din urmă acceptarea rezultă din anumite manifestări care relevă neîndoielnic acordul persoanei publice de a primi remunerația. Acceptarea poate presupune și nerespingerea remunerației ilicite.

Consecutiv, cu referire la a treia modalitate de realizare a laturii obiective, Colegiul penal reține că primirea se exprimă în luarea în posesiune, obținerea, încasarea de bunuri. Primirea implică darea din partea corupătorului.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 324 din Cod penal se caracterizează prin intenție directă. Motivul infracțiunii în cauză se exprimă, de cele mai multe ori, în interesul material sau în năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale. Scopul infracțiunii analizate este unul special, adoptând la caz următoarea formă-scopul neîndeplinirii în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă de către o persoană publică a unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar funcției în cauză. Este de reținut că pentru calificarea faptei prevăzută de art.324 din Cod penal nu este obligatorie realizarea scopului menționat.

Subiectul infracțiunii analizate este persoană fizică responsabilă care la momentul comiterii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. De asemenea, subiectul trebuie să aibă calitatea specială de persoană publică.

În același context, Colegiul penal ține să menționeze că, pentru existența oricărei infracțiuni, în deosebi a infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, este necesar ca conduita infracțională sub aspectul realizării semnelor obiective și subiective a infracțiunii să provină de la subiectul infracțiunii, fără a exista intervenția organelor statului și/sau persoanelor terțe care acționează în interesele și la indicația autorităților statului.

La caz, Colegiul penal conchide că, în cadrul examinării cauzei penale în ordine de apel probatoriul administrat de către partea acuzării nu a stabilit întrunirea în acțiunile lui Lîsîi Bronislav a tuturor elementelor infracțiunii de corupere pasivă prevăzută de art. 324 alin. (1) Cod penal, iar la acest capitol instanța ierarhic superioară prin decizia sa adoptată la 04 iulie 2023 a punctat faptul că, la o nouă rejudecare a cauzei să se verifice suplimentar și în modul convenit a rolului activ al lui Aramă Igor la instigarea comiterii infracțiunii de corupere pasivă de către Lîsîi Bronislav, astfel în vederea analizei acestei indicații instanța de apel reține următoarele:

În situația dictată, reieșind din declarațiile inculpatului Lîsîi Bronislav, cât și afirmațiile părții apărării, se constată cert faptul comiterii infracțiunii ca urmare a acțiunilor instigatoare/provocatoare realizate de către martorul Aramă Igor.

În contextul dat, Colegiul penal ține cont de jurisprudența CtEDO, care prin prisma hotărârii Curții Constituționale nr. 10 din 16 aprilie 2010 pentru revizuirea Hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 28 mai 1998 cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția Republicii Moldova, în redacția Hotărârii nr. 39 din 09.07.2001, face parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (soft law), ea devine parte a dreptului intern.

În subsidiar, Colegiul judiciar reține că potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 7g din 23 februarie 2016, pct. 102, procesul penal trebuie să fie guvernat de principii fundamentale, cum ar fi „legalitatea, prezumția nevinovăției, principiul aflării adevărului, principiul oficialității, garantarea libertății și siguranței persoanei, garantarea dreptului la apărare, dreptul la un proces echitabil, egalitatea părților în proces”.

Având în vedere importanța principiilor indicate supra, CtEDO a constatat în cauza Ramanauskas vs Lituania, hotărârea din 05 februarie 2008 că, în cazul în care *un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele dosarului, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil în sensul articolului 6 §1 din Convenție, toate probele obținute în rezultatul provocării de către poliție trebuie să fie excluse.*

În cele din urmă, dacă informația prezentată de către organele de urmărire penală nu permite Curții să conchidă că reclamantul a fost subiectul unei provocări din partea poliției, este

esențial ca în fiecare cauză Curtea să examineze calitatea evaluării de către instanțele naționale a pretensei provocări și să se asigure că acestea au respectat în mod corespunzător drepturile acuzatului la apărare, în special dreptul la o procedură contradictorie și la egalitatea armelor (Edward Lewis și Lewis c. Regatului Unit).

Totodată, în cauza Sandu vs. Republica Moldova din 11 februarie 2014, de către CtEDO a fost constatată încălcarea art. 6 §1 din Convenție din cauza lipsei de echitate procedurală la nivel național. În calitate de încălcare Curtea a evidențiat faptul că deși în cauza respectivă instanțele naționale au avut temeii să bănuiască că a avut loc o provocare, acestea nu au apreciat elementele de fapt și de drept care ar fi putut să le ajute să distingă provocarea de la o formă legală a unei activități de investigații, la fel, Curtea a mai indicat că art.6 §1 din Convenție a fost încălcat și prin utilizarea probelor administrate prin implicarea activă a lui C. sub conducerea poliției pentru a justifica condamnarea reclamantului, fără a se examina credibilitatea lui și posibilitatea provocării de către C. a lui Sandu V. la corupere pasivă din careva motive ascunse.

În ceea ce privește provocarea din partea poliției, CtEDO a statuat în cauza Teixeira de Castro vs Portugalia că, dreptul la un proces echitabil ar putea fi încălcat în cazul în care colaboratorii de poliție nu s-au limitat la investigarea activității infracționale ale unui suspect într-un mod esențialmente pasiv, ***însă au exercitat o influență pentru a provoca săvârșirea unei infracțiuni, care, în caz contrar, nu ar fi fost comisă.***

În cauza Vanyan vs Rusia, hotărârea din 15 decembrie 2005, CtEDO a constatat că ***problema provocării poate fi pusă chiar și în situațiile în care activitatea respectivă a fost efectuată de către o persoană privată care a acționat ca un agent sub acoperire, în timp ce aceasta a fost de fapt organizată și condusă de către colaboratorii de poliție.***

În continuare, Colegiul penal, luând în considerare jurisprudența CtEDO enunțată supra, atestă că în situația în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele cauzei penale, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil, toate probele obținute în rezultatul provocării de către organul de urmărire penală trebuie să fie excluse.

Pentru a verifica dacă persoana a fost provocată să săvârșească infracțiunea, instanțele judecătorești trebuie să stabilească dacă ea putea fi în mod rezonabil considerată ca fiind implicată în activitatea infracțională respectivă până la implicarea organului de urmărire penală.

La fel, este de menționat că în cazul în care implicarea organului de urmărire penală se limitează la asistarea unei persoane, la înregistrarea săvârșirii unei acțiuni ilegale de către o altă persoană privată, factorul determinant rămâne a fi comportamentul celor două persoane (Miliniene c. Lituaniei nr. 74355/01, §39, 24 iunie 2008).

Prin urmare, întrucât inculpatul Lîsîi Bronislav și avocatul acestuia au invocat *în tandem* pe parcursul procesului penal argumentul instigării și provocării la săvârșirea infracțiunii, urmează a fi apreciat comportamentul și declarațiile martorului Aramă Igor, a organului de urmărire penală și a inculpatului, sub aspectele invocate și examinate în prezenta cauză.

În contextul dat, Colegiul consideră necesar de a puncta jurisprudența CtEDO în materia provocării, care ***interzice organelor judiciare penale sau altor persoane care acționează pentru acestea să provoace o persoană să săvârșească ori să continue săvârșirea unei fapte penale, în scopul obținerii unei probe.***

Provocarea reprezintă acțiunea neloială realizată în scopul obținerii de probe, constând în determinarea cu știință a unei persoane să comită o infracțiune sau să continue săvârșirea unei infracțiuni.

Agentul provocator se află practic, din punctul de vedere al dreptului substanțial, în postura instigatorului care determină o persoană să ia o rezoluție infracțională.

Prin urmare, provocarea constituie una dintre sursele nulităților în procesul penal, care are ca efect subsecvent excluderea probelor obținute ca urmare a provocării.

Astfel, agenții provocatori sunt agenți infiltrați ai statului sau **orice persoană ce acționează sub coordonarea sau supravegherea unei autorități** (în procesul penal, a organelor poliției sau a procurorului), care în activitatea desfășurată își depășesc limitele atribuțiilor conferite de lege de a acționa în scopul relevării activității infracționale a unei persoane, provocând-o pe aceasta să comită infracțiuni în vederea administrării de probe în acuzare.

Rațiunea interdicției provocării săvârșirii unei infracțiuni constă în aceea că statul, prin agenții săi, nu poate să-și depășească competența de a aplica legea, prin instigarea unei persoane să săvârșască o infracțiune, pe care altfel nu ar fi comis-o, pentru ca apoi să declanșeze împotriva acestei persoane mecanismele procesului penal în vederea tragerii la răspundere.

Sunt, astfel create limite ale exercitării activităților de urmărire penală în cadrul unei anchete pro-active, în vederea protecției cetățenilor împotriva provocărilor provenite de la agenții statului, precum și în scopul protecției integrității sistemului justiției penale, care altfel ar fi compromisă dacă instanțele ar trebui să țină seama de probele rezultate din aceste practici vădit inacceptabile ale reprezentanților statului însărcinați cu aplicarea legii.

Totodată, se asigură credibilitatea sistemului de justiție penală și se garantează principiul aflării adevărului.

În privința provocării s-a arătat că, acțiunea organelor de urmărire penală nu trebuie să supună suspectul unei constrângeri, caracterizată printr-o provocare la săvârșirea unei infracțiuni, care să anihileze voința acestuia sau să abolească libertatea sa de acțiune.

Organele de urmărire penală, ce au suspiciune rezonabilă că o persoană participă la o infracțiune sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni, trebuie să îi ofere suspectului (făptuitorului) doar o „tentative obișnuită”, o oportunitate ce nu are caracter excepțional de a încălca legea.

Dacă persoana suspectată de săvârșirea sau pregătirea infracțiunii profită de „oportunitatea” oferită de investigatorii sub acoperire, în împrejurări în care rezultă că ar fi acționat în același mod, dacă „oportunitatea” ar fi fost oferită de o altă persoană, nu se poate reține provocarea.

În materia provocării, CtEDO a făcut referire la doctrina „caracterului pasiv” al activității pe care trebuie să o desfășoare în această materie agenții statului, potrivit căreia activitatea agenților statului nu poate fi considerată provocare dacă:

- a) există o suspiciune rezonabilă că o persoană participă la infracțiune sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni;
- b) activitatea polițiștilor sau a colaboratorilor acestora a fost autorizată în condițiile legii;
- c) agenții statului sau colaboratorii acestora nu au făcut alt ceva decât să ofere suspectului o ocazie obișnuită (care nu are caracter excepțional) de a comite o infracțiune.

Așadar, față de standardul european, organul de urmărire penală care suspectează implicarea unei persoane în activități infracționale nu trebuie să aibă o atitudine „activă” care să determine persoana „inactivă” să comită o infracțiune, ci trebuie doar să-i ofere acesteia o „tentative obișnuită”, o oportunitate ce nu are caracter excepțional de a încălca legea, în cadrul unui joc de roluri disimulat în vederea „observării pasive” a comportamentului făptuitorului; în cazul în care persoana suspectată de implicare în activități infracționale cedează „tentativei” și comite fapta, probele astfel culese nu pot fi apreciate că sunt obținute prin provocare, activitatea

organelor judiciare fiind desfășurată în scopul exclusiv al culegerii de probe, iar nu în scopul incitării neloiale la comiterea unei fapte infracționale.

De asemenea, trebuie să se țină cont de jurisprudența Curții Europene, care a statuat că atunci când un acuzat afirmă că a fost provocat să comită o infracțiune, sarcina probațiunii se pune pe seama autorităților, ***adică acuzatorul de stat are sarcina de a demonstra faptul că nu a existat o provocare și că afirmațiile acuzatului sunt nefondate*** (Morari c. Republicii Moldova, § 33-34, 08 martie 2016).

În acest sens, Colegiul penal reține că prin prisma jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturilor Omului în materie (hotărârea Teixeira de Castro contra Portugaliei, din 09 iunie 1998, hotărârea Ramanauskas contra Lituaniei, din 05 februarie 2008, hotărârea Khudobin contra Rusiei, din 26 octombrie 2010 și hotărârea Sandu contra Moldovei, din 11 februarie 2014 etc.) se constată existența provocării la acte de corupere, dacă sunt întrunite următoarele condiții cumulative:

- *acțiunea presupusă ca act de corupere tinde să fie probată prin solicitarea care provine de la o persoană ce avea sarcina să descopere infracțiunea sau când există o determinare directă la comiterea unui act de corupere din partea unui denunțator;*

- *lipsește indici obiectivi că fapta ar fi fost săvârșită fără această intervenție a agenților statului, care nu s-au limitat la investigarea activității infracționale ale unui suspect într-un mod esențialmente pasiv, însă au exercitat o influență pentru a provoca săvârșirea unei infracțiuni;*

- *nu există suspiciuni obiective că persoana ar fi implicată în acte de corupție înainte de implicarea agenților statului sau, după caz, a persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului.*

În speța dată, Colegiul penal constată că sunt întrunite toate aceste trei condiții pentru a fi recunoscută instigare și provocarea infracțiunii.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că faptul provocării, facilitării și încurajării inculpatului Lîsîi Bronislav la săvârșirea infracțiunii în speța dată rezultă însă-și din declarațiile neconsecvente a martorului asupra căruia partea acuzării și-a focusat învinuirea – ***Aramă Igor***, or fiind audiat în cadrul instanței de apel acesta nu a oferit o precizie clară asupra celor evidențiate în denunțul depus împotriva lui Lîsîi Bronislav, iar pe de altă parte, *a comunicat imposibilitatea explicării de ce borderoul de expediție prezentat la ANSA nu este al firmei, „ Imobex Grup” SRL, tot odată nu ține minte cine îl elibera; nu a specificat cum arată persoană Ciobanu Ion deși a avut discuții cu el la oficiu, pe când la etapa audierii în prima instanță a punctat că, la serviciu a fost angajat de către Ciobanu Ion; nu a comunicat directorului firmei, „ Imobex Grup” SRL problemele cu care se confruntă la eliberarea actelor fitosanitare, dar **adresându-se la CNA și cu banii primiți** îi oferea continuu inculpatului Lîsîi Bronislav, fapt prin ce sa facilitat provocarea celui din urmă la comiterea infracțiunii cu ajutorul în mod evident a organului extrajudiciar, iar lucrul acesta urmează a fi taxat cu menținerea în prezenta cauză a soluției de achitare, ce este una perfect valabilă.*

Referitor la declarațiile oferite în cadrul instanței de apel de către martorii Chetrari Viorel cât și Bortă Oleg, Colegiul penal ține a sublinia faptul că acestea în situația emancipată de către partea acuzării nu pot echivala cu o acuzație în materia penală în condițiile în care, prezenta speță a fost afectată în ansamblu de circumstanțe care au fost realizate prin provocarea, facilitarea și încurajarea lui Lîsîi Bronislav de către martorul Aramă Igor, sub conducerea agenților statului la săvârșirea infracțiunii, care de alt fel nu s-ar fi realizat.

În situația dictată, Colegiul penal, ține a respinge invocarea apelantului precum că la caz nu poate fi invocată provocarea la acte de corupție, deoarece n-au fost utilizați *ofițeri sub acoperire*

și nici agenți ai acestora, or acesta este una insignifiantă speței în condițiile în care practica CEDO în materia dată, în special în cauza Vanyan vs Rusia, hotărârea din 15 decembrie 2005, CtEDO a constatat că, *problema provocării poate fi pusă chiar și în situațiile în care activitatea respectivă a fost efectuată de către o persoană privată care a acționat ca un agent sub acoperire, în timp ce aceasta a fost de fapt organizată și condusă de către colaboratorii de poliție*, prin urmare, Colegiului penal reieșind din lucrările cauzei, constată a fi clară și evidentă situația implicării agenților statului prin intermediul martorului-declarant Aramă Igor la comiterea delictului penal la care a fost provocat Lîsîi Bronislav.

Astfel, Colegiului penal constată faptul provocării, facilitării și încurajării inculpatului la săvârșirea infracțiunii ce rezultă încă de la etapa incipientă a urmăririi penale, fiind declanșată la denunțul lui Arama Igor, care potrivit procesului verbal din 19.09.2014 de primire a denunțului, a declarat că fiind reprezentantul SRL ”Imobex Grup” și interesându-se și făcând cunoștință cu șeful-adjunct al Direcției Raionale Edineț pentru Siguranța Alimentelor l-a întrebat modalitatea de eliberare a certificatelor fitosanitare, comunicându-i-se că, fiecare certificat eliberat îl va costa a câte 600 lei. E de menționat, că în denunț se notează, *că Aramă Igor l-a întrebat pe Lîsîi Bronislav ”cât o să mă coste”*, și a primit răspuns că îl va costa, a câte 600 lei pentru eliberarea unui certificat, *fîind evident faptul, că inițiativa vine de la denunțător, evidențiindu-se din start comportamentul provocator.*

Colegiul penal analizând declarațiile martorului Arama Igor date în instanța de fond și ulterior în instanța de apel conchide că acestea sunt afectate de existența unei stări de incertitudine, neavând o poziție unică privitor la cele relatate, iar cele invocate de el vin în contradicție cu declarațiile celorlalți martori, precum și cu acte oficiale administrate în acest sens.

Astfel, la cererea părții apărării în ședința de judecată avută loc la 15 ianuarie 2025 s-a admis demersul privind darea citirii declarațiilor expuse de către martorul Alexandru Baci, care este de fapt și conducătorul SRL ”Imobex Grup”, acesta a relatat cu lux de amănunte că Igor Aramă nu i-a comunicat nimic despre careva sume de bani ce urma să le transmită lui Lîsîi Bronislav, *necomunicându-i nici despre careva dificultăți în obținerea certificatelor fitosanitare.*

În acelaș context, Colegiul penal menționează, că toate certificatele fitosanitare obținute de SRL ”Imobex Grup” au fost obținute în septembrie-noiembrie 2014, deci Baci Alexandru și Igor Aramă se deplasau la Edineț concomitent, doar ca Alexandru Baci nu știa despre aceasta, pentru că o așa marfă nu exista în realitate. N-a cunoscut Alexandru Baci nici de faptul, că Aramă Igor a solicitat eliberarea a 9 certificate fitosanitare pentru SRL ”Imobex Grup”, or, acesta i-a prezentat doar 4 certificate, iar el personal a mai solicitat și primit însă două, firma sa efectuând în această perioadă de timp doar 6 exporturi (*4 cu fructe în baza certificatelor prezentate de Arama Igor și 2 cu cartofi, certificatele fiind primite de Alexandru Baci personal*), iar despre careva marfă procurată și ulterior alterată nu cunoaște. Nu-l cunoaște Alexandru Baci nici pe un careva Ion Ciobanu, care din spusele lui Aramă Igor l-ar fi angajat la SRL ”Imobex Grup”, unde de fapt Aramă Igor n-a fost angajat oficial și nici nu era remunerat de la firma dată în vreun careva mod.

Astfel, Colegiul penal constată, că reieșind din informația eliberată de Serviciul Vamal (f.d.224, Vol.VIII), rezultă că SRL ”Imobex Grup” în perioada 01.09.2014-30.11.2014 a efectuat 6 operațiuni de export de mărfuri și anume la 15.11.2015 și 17.11.2014 s-au exportat cartofi, la 21.10.2014 și 01.11.2014 s-au exportat struguri și la 30.09.2014 și 17.10.2014 s-au exportat mere, pe când Aramă Igor a solicitat eliberarea a tocmai 4 certificate fitosanitare la 21.10.2014,

la 16.10.2014 a unui certificat cu toate că nu a avut loc exportul și la 20.11.2014 a solicitat și primit 2 certificate cu toate că nu a avut loc exportul, achitându-se și pentru certificatul datat cu 01.11.2014, care deja fusese eliberat pentru ”*a nu rămânea dator*”, cum s-a exprimat acesta, bani transmiși fiului inculpatului, Lîsîi *****, și imediat intervenind organele de drept.

În acelaș context, Colegiul penal notează, că inițial martorul Aramă Igor indică, că au fost efectuate 9 proceduri de export, iar o mașina a fost alterată. Mai mult, acesta indică că în afara de o mașină, toate mărfurile în baza cărora au fost primite certificatele fitosanitare au fost exportate, fapt infirmat de Serviciul Vamal care indică, că 5 poziții pentru care s-au obținut certificate nu au fost exportate și în realitate nici nu au existat, fiind petrecute doar 4 operațiuni de export, 2 cu mere și 2 cu struguri, or, celelalte două exporturi de cartofi, certificatele au fost primite de însăși Baci Alexandru (f.d.224, Vol.VIII), *fiind evident faptul, că acțiunile lui Aramă Igor erau îndreptate spre încurajarea și facilitarea comiterii infracțiunii*, părăsindu-se cadrul pasiv de investigare a cazului, *fapt evidențiat în special prin solicitarea și primirea a 2 certificate date cu 20.11.2014 care nu erau necesare*, or lipsea marfa, urmând flagrantul organizat de oganele de drept.

E de notat și faptul, că Aramă Igor a declarat instanței de fond, precum că de la CNA a luat 1800 și pe urma 600 lei. Iar el personal a achitat 600 lei din banii săi. Astfel, în total, aceasta reprezintă suma de 3000 lei, fapt ce vine în contradicție cu declarațiile sale precum că ar fi achitat a câte 600 pentru fiecare dintre certificatele primite, or, pentru 9 certificate urma să achite în total 5400 lei.

Sunt afectate de dubii și nu pot fi plasate la baza unor acuzații declarațiile lui Aramă Igor și din considerentul, că faptul pretinderii mitei de Lîsîi Bronislav este infirmat și de reprezentantul SRL ”Imobex Grup” Alexandru Baci, care a mai efectuat și anterior operațiuni de export, solicitând și primind două certificate fitosanitare chiar în perioada în care indică Aramă Igor că, ar fi fost impus de situație de a da a câte 600 lei pentru fiecare certificat, *dar iată de la Baci Alexandru nici anterior și nici la acel moment nu s-au cerut careva sume de bani, or, certificatele pentru cartofi au fost ridicate de acesta, chiar cu câteva zile în urmă pe 15.11.2014 și 17.11.2014, iar Aramă Igor, paralel a depus acte, la 20.11.2014, pentru obținerea unor certificate pentru mărfuri inexistente.*

Sunt contrazise declarațiile lui Aramă Igor și prin faptul, că martorul Baci Alexandru a relatat, că niciodată nu a transmis careva formulare de achiziție lui Aramă Igor, toate preluându-le de la IS ”Statistica” și îndeplinindu-le personal de fiecare dată, iar la actul transmis de Aramă Igor diferă seria și numărul. În același context, Colegiul penal notează, că potrivit certificatului eliberat de Primăria Hlinaia, persoana cu numele I. Petrimari, care se regăsește în actul de achiziție, prezentat de Igor Aramă, nu a fost locuitor al satului, fapt ce dă teme de a concluziona că o asemenea achiziție nu a avut loc și o asemenea marfă nu a existat (f.d.226, vol.VIII).

Colegiul penal, în sensul nominalizat susține concluzia primei instanțe, precum că transmiterea sumelor de bani nu ar fi fost săvârșită fără această intervenție a agenților statului, or, din cele relatate de Baci Alexandru, reprezentantul SRL ”Imobex Grup”, Aramă Igor dispunea de toate actele necesare pentru primirea certificatelor fitosanitare, el personal în acea perioadă a solicitat și primit două certificate pentru exportul de cartofi și nu i s-au cerut și n-a achitat careva sume de bani, înafară de costul a câte 62 lei pentru eliberarea certificatelor.

Colegiul penal a analizat, de asemenea conținutul **convorbirilor telefonice** ce au avut loc între inculpat și Aramă Igor, convorbiri purtate în scopul perfectării de Lîsîi Bronislav a unor certificate fitosanitare pentru exportul de fructe, acțiuni care intră nemijlocit în atribuțiile de serviciu ale inculpatului, prevăzute expres în fișa de post a ultimului (vol.VII, f.d.194-195).

Contrar celor invocate de apelant, se reține un comportament vădit nespecific și provocator a pretinsului reprezentant al SRL "Imobex-Grup", Arama Igor, care pe tot parcursul convorbirilor telefonice purtate cu inculpatul încearcă să-l provoace pe Lîsîi Bronislav la un comportament corupțional. Astfel, conform convorbirilor telefonice, stenografiate și anexate la materialele cauzei, instanța reține că Aramă Igor, telefonic, în repetate rânduri, îi solicita inculpatului pregătirea și perfectarea certificatelor fitosanitare, fără însă a prezenta actele și documentele necesare perfectării certificatelor fitosanitare solicitate, cu toate că deținea pachetul de documente necesar pentru eliberarea certificatului fitosanitar, prezentându-le cu întârzieri doar la solicitările insistente ale inculpatului. Spre exemplu, Aramă Igor întreabă **"pe drum iau culioc", la ce Lîsîi Bronislav răspunde "priciom zdesi culioc, să fie certificatul de expertiză"** (f.d.15-19, f.d.24-25, Vol.II).

Colegiul concludă, că rezultând din stenogramele prezentate, nu se confirmă comportamentul corupțional al inculpatului, după cum indică acuzarea, or, din cele vizualizate nu rezultă, că Lîsîi Bronislav ar fi pretins suma de 600 lei pentru fiecare certificat fitosanitar eliberat, nu a formulat cerințe privitor la careva avantaje sau beneficii pentru îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu, acest fapt rezultând doar din declarațiile contradictorii și dubioase ale lui Aramă Igor.

Este lipsită de temei și invocarea acuzării precum că Lîsîi Bronislav elibera certificate fără a respecta procedura prevăzută de legislație și anume fără a preleva mostre și fără raportul de expertiză privind corespunderea producției standardelor sanitare, or, din însăși convorbirea telefonică ținută la data de 20.11.2014 între inculpat și martorul Aramă Igor rezultă, că inculpatul refuză eliberarea certificatului fără prelevarea de probe din lotul de producție ce urmează a fi exportat, fără proces-verbal de prelevare a probei și fără raportul de încercare, făcând trimitere la legislația în vigoare prin care este reglementată expres procedura legală și documentele necesare de prezentat la eliberarea certificatului fitosanitar, expunându-i concluzia că va fi în imposibilitate de a elibera certificatul fitosanitar fără prelevarea de mostre. Tot din discuția telefonică din data de 20.11.2014 și înregistrarea audio-video din aceeași dată rezultă, că inculpatul îi solicită lui Aramă Igor întocmirea cererii pentru eliberarea certificatului fitosanitar și prezentarea facturilor și documentelor corespunzătoare.

În același context e de menționat și faptul, că inculpatul, la insistența lui Arama Igor recunoaște în discuția telefonică înregistrată cu o angajată a laboratorului de carantină, despre faptul inexistenței pachetului cu mostrele prelevate pentru eliberarea certificatului fitosanitar, cu toate acestea, confirmă faptul că certificatul fitosanitar urmează a fi eliberat pentru un lot de producție din care anterior au fost efectuate expertize fitosanitare a producției. În plus, potrivit declarațiilor oferite de inculpat, ultimul confirmă că din lotul de producție ce urma a fi exportat de SRL "Imobex Grup" au fost prelevate mostre, respectiv întocmite rapoarte de expertiză privitor la corespunderea producției cerințelor fitosanitare. În acest sens se reține și faptul, că potrivit procedurii de eliberare a certificatelor fitosanitare expusă de martorul Lungu Svetlana în cadrul ședinței instanței de fond și cercetată în instanța de apel, raportul de expertiză întocmit este valabil pentru un lot întreg de producție a cărui cantitate nu depășește 500 tone.

Nu pot fi reținute ca relevante și invocările acuzării precum, că Lîsîi Bronislav ar fi pretins mijloace bănești, fapt confirmat în viziunea acuzării, prin discuțiile stenografiate la procesul verbal și anume petrecute la data de 16.10.2014, 21.10.2014 și 20.11.2014 (vol.II, f.d.151-161), indicându-se, că în cadrul discuțiilor din 21.10.2014 și 20.11.2014 cert se observă că, Lîsîi Bronislav acceptă următoarele sume în mărime de 2400 lei și respectiv 1800 lei, fără careva presiuni sau insistență din partea martorului Aramă Igor, fiind socotit inclusiv pentru câte mașini

au fost eliberate certificate fitosanitare și care sunt sumele ce urmează a fi transmise ca rezultat al eliberării certificatelor fitosanitare, iar în discuția din 20.11.2014 Lîsîi Bronislav î-i indică martorului Arama Igor de a se lămuri cu sumele pretinse cu feciorul său *****, fapt care și îl execută Arama Igor, care după transmiterea banilor lui *****, se reîntoarce în biroul lui Lîsîi Bronislav și îi comunică că i-a lăsat mijloacele bănești ultimului și pentru data trecută și pentru data actuală pentru certificatele fitosanitare, unde nu a primit nici un refuz din partea acestuia, Lîsîi Bronislav neopunându-se nici într-un mod actului de corupție comis, or, reieșind din probele prezentate nu rezultă, că Lîsîi Bronislav a cerut careva mijloace și a condiționat îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu de primirea unor bunuri sau avantaje materiale din partea lui Igor Aramă. Mai mult toate convorbirile telefonice demonstrează că atribuțiile de serviciu au fost îndeplinite și nici un fel de cerințe de bani nu au fost formulate. Colegiul penal cu certitudine rezumă, că din cuprinsul înregistrărilor audio, (anexate la materialele dosarului în calitate de corpuri delictive) și stenografierile anexate la materialele cauzei (vol.II, f.d.9-138) care conform poziției părții acuzării ar demonstra acțiunile corupționale ale inculpatului Lîsîi Bronislav, nu se reține un careva comportament corupțional al ultimului, care ar pretinde sau care l-ar impune pe Arama Igor la acțiuni, care după raționamentul acuzării s-ar fi materializat în oferirea de mită.

Colegiul penal concludă, că sunt lipsite de temei invocările acuzării precum, că Arama Igor nu l-a instigat pe Lîsîi Bronislav ca ultimul să pretindă bani, ci inițiativa a aparținut inculpatului, care după cum a spus martorul Aramă Igor primar i-a scris pe o foiță că, este necesară pentru fiecare certificat fitosanitar suma de 600 lei și ulterior i-a comunicat faptul dat verbal „dar foarte încet să fie auzit doar de el”, or, nu rezultă pretinderea de mijloace bănești sau alte avantaje de către Lîsîi Bronislav nici din declarațiile martorului Arama Igor, deoarece, acesta inițial a indicat, că întrebând cât o să-l coste, inculpatul la prima întâlnire în mod verbal i-a comunicat că urmează să-i ofere câte 600 lei pentru fiecare certificat, ulterior și-a modificat depozitiile explicând, că aflându-se în biroul de serviciu al inculpatului, ultimul i-a scris pe un bilețel cifra 600, iar el a înțeles intenția inculpatului și anume că urmează a achita a câte 600 lei pentru fiecare certificat fitosanitar eliberat, iar în ședința de judecată martorul Aramă Igor a explicat, că ar fi înțeles că urmează să achite suma de 600 lei de fiecă dată după eliberarea certificatului fitosanitar din privirile inculpatului, din gesturile acestuia, fapte ce trezesc dubii rezonabile, invocările martorului denunțator nefiind confirmate nici prin alte mijloace de probă.

Nu pot fi plasate la baza acuzării aduse, nici procesul-verbal cu privire la petrecerea percheziției la domiciliul inculpatului Bronislav Lîsîi (vol.III, f.d.13-14) și nici procesul-verbal de examinare din 20.01.2015 (vol.VII, f.d.113), prin care s-ar fi stabilit că unele mijloace bănești indicate în procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor din 25.11.2014, coincid cu seriile și numerele mijloacelor bănești ridicate de la domiciliul lui Lîsîi Bronislav în cadrul percheziției, ulterior examinate conform procesului-verbal de examinare din 02.12.2014 și anume: bancnota cu valoarea nominală de 500 lei MDL cu seria și numărul H0008 027020, anul emisiei 1992 și bancnota cu valoarea nominală de 200 lei MDL cu seria și numărul G0037 304208, anul emisiei 2007, din următoarele considerente.

Colegiul penal similar instanței de fond consideră, că acesta este întocmit cu încălcarea normelor de procedură penală în acest sens, reiterând prevederile art.130 alin.(1) CPP conform căroră, în cazul în care există temeiuri de a efectua percheziția sau ridicarea în încăperi, reprezentantul organului de urmărire penală poate extrage obiecte și documente ce au importanță pentru cauză care se află în hainele, în lucrurile sau pe corpul persoanei la care se efectuează această acțiune de urmărire penală. Potrivit prevederilor art.131 alin.(1,2) CPP, reprezentantul organului de urmărire penală care efectuează percheziția sau ridicarea de obiecte și documente

întocmește un proces-verbal potrivit dispozițiilor art.260 și 261. Dacă, o dată cu procesul-verbal, se întocmește o listă specială a obiectelor și documentelor ridicate, aceasta se anexează la procesul-verbal. Procesul-verbal al percheziției sau ridicării trebuie să conțină mențiunea că celor prezenți li s-au explicat drepturile și obligațiile lor prevăzute de prezentul cod, precum și declarațiile făcute de aceste persoane. (2) În privința obiectelor și documentelor care urmează a fi ridicate trebuie să se menționeze dacă au fost predate benevol sau ridicate forțat, precum și în ce loc și în ce împrejurări ele au fost descoperite. Toate obiectele și documentele ridicate trebuie să fie enumerate în procesul-verbal sau în lista anexată, indicându-se exact numărul, măsura, cantitatea, elementele lor caracteristice și, pe cât e posibil, valoarea lor.

Astfel, analizându-se conținutul procesului-verbal de percheziție se reține faptul, că urmare a percheziției efectuată de către reprezentanții organului de urmărire penală la domiciliul inculpatului Lîsîi Bronislav au fost depistate și ridicate documente, obiecte și mijloace bănești, toate fiind împachetate în 3 pachete și un plic, fiind ridicate. Astfel, contrar prevederilor art.131 alin.(1,2) CPP, la efectuarea percheziției, reprezentantul organului de urmărire penală care efectuează percheziția urma, la ridicarea bunurilor și mijloacelor bănești să indice în mod expres bunurile care au fost ridicate cu descrierea concretă a acestora, cât privește mijloacele bănești ridicate în sumă de 12300 dolari SUA, 18090 euro și 100000 lei, urma a fi efectuată descrierea lor, seria și numărul bancnotelor ridicate, nominalul lor, conform prevederilor art.131 alin.(2) CPP, fapt ce n-a fost respectat, obiectele și mijloacele bănești ridicate, fiind cercetate ulterior, prin procesul-verbal de cercetare a documentelor început la data de 10.12.2014, ora 14:15 și finisat la data de 20.01.2015 ora 15:40 (40 zile). La fel, instanța reține că asupra procesului-verbal de cercetare din data de 10.12.2014 de către inculpatul Lîsîi Bronislav și apărătorul acestuia au fost formulate obiecții sub aspect procedural (f.d.9, vol.VI).

Astfel, Colegiul penal, similar instanței de fond, concludă că organul de urmărire penală, la efectuarea percheziției și ridicarea de bunuri, obiecte și mijloace bănești de la domiciliul inculpatului Lîsîi Bronislav, amplasat pe adresa or.Edineț, str.Renașterii 1, a încălcat normele imperative ale legislației procesual penale. În acelaș context, e de menționat și faptul neconcordanței locului efectuării percheziției, or, conform procesului-verbal de percheziție din 20.11.2014 percheziția a fost efectuată la domiciliul lui Lîsîi Bronislav amplasat pe str.Renașterii 1, or.Edineț (f.d.13-14, vol.V), iar potrivit procesului-verbal de examinare a documentelor din data de 10.12.2014 ridicate de la domiciliul lui Lîsîi Bronislav urmare a efectuării percheziției din data de 20.11.2014, se indică drept adresă a locului efectuării percheziției - or.Edineț, str.Șoseaua Bucovinei, 31, ap.37 (f.d.1-16, Vol.VI).

Subsecvent, instanța de apel reține că, asupra acestui aspect s-a expus și Colegiul penal al CSJ unde prin decizia sa din 27 iunie 2017 a reiterat faptul că la o nouă examinare a prezentei cauze, instanța de apel este degrevată de a să se mai expune asupra legalității procesului verbal de efectuare a percheziției la domiciliul lui Lîsîi Bronislav de la care au fost ridicate mijloacele bănești ridicate în sumă de 12300 dolari SUA, 18090 euro și 100000 lei, prin urmare Colegiul penal remarcă încă odată poziția eronată a apelantului asupra constatări vinovăției celui din urmă prin înscrisul dat, or acțiune dată s-a dovedit una eșuată însă-și de reprezentanții statului, urmând a-și asuma încălcările comise și contrare normelor imperative ale legislației procesual penale.

Vis a vis de alegațiile acuzării precum că, instanța de fond n-a ținut cont la emiterea sentinței de achitare, de actele organului de investigație acumulate în limitele autorizației eliberate de procuror și a judecătorului de instrucție, măsuri speciale de investigații care au fost autorizate în modul prevăzut de lege prin încheierile devenite irevocabile a judecătorului de instrucție, Colegiul penal ține să menționeze în acest sens, că legalitatea acestora nu este pusă la

îndoială, totuși indicându-se în acest sens, că se impune excluderea mijloacelor de probă administrate în mod legal, dar care sunt derivate (în strânsă legătură) din probele obținute în mod ilegal. Astfel spus, dacă sursa probantă ”pomul”, este lovită de nulitate, atunci toate probele obținute cu ajutorul ei ”fructele, vor fi tot așa”. În consecință, menținerea mijlocului de probă astfel administrat aduc atingere caracterului echitabil al procesului penal în ansamblu.

Din cele analizate, Colegiul reține a fi întemeiată concluzia primei instanțe privind provocarea inculpatului Lîsîi Bronislav la comiterea infracțiunii ce i se incriminează, *ce s-a realizat datorită comportamentului tendențios – (având în esență o dezlănțuire ascunsă), a martorului denunțator - Aramă Igor, comis și dirijat prin concursul evident al activității reprezentanților statului*, or împrejurările și circumstanțele supuse verificării în instanța de apel relevă, că inculpatul a fost supus acțiunilor de provocare flagrantă de a se implica în activitatea infracțională de care a fost acuzat (capcană), în lipsa vreunui indiciu că infracțiunea ar fi fost săvârșită fără această provocare, Edwards și Lewis c.Regatului Unit, 27.10.2004 și Romauaskas c.Lituaniei, 05.02.2008.

În cauza dată organul de urmărire penală, facilitând și încurajând acțiunile lui Aramă Igor, a purces la investigarea cauzei nu într-o manieră pasivă de supraveghere și investigare a preinsei activități criminale, dar în mod activ l-a sprijinit continu pe acesta prin oferirea banilor, sfaturilor în vederea creării unei situații artificiale de export a mărfii, solicitându-se eliberarea certificatelor fitosanitare în surplus, în lipsa unei mărfi, adică fără necesitate, ultimul achitând sume de bani, cu toate că dispunea de actele necesare, dar nu le prezenta din start, fără a comunica despre acest fapt, precum și despre careva dificultăți întâmpinate reprezentantului firmei în numele căreia acționa, prezentându-se ca reprezentant al unei firme la care nu era angajat, neavând careva remunerare și neavând un alt careva interes de a acționa în/din numele firmei în cauză, decât cel de a-l provoca pe inculpat la săvârșirea preinsei infracțiuni, prin ce a fost admisă încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil.

Colegiul penal concludde, că deși primirea de bani a fost realizată în speța dată, totuși aceasta a avut loc în urma acțiunilor instigatoare și provocatoare evidente și insistente a lui Aramă Igor, care a acționat împreună cu organul de urmărire penală, ca agent al statului, iar prin aceasta s-a încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art.6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului, situație analogică cu speța din Hotărîrea CtEDO în cauza Pereniuc vs Republica Moldova din 01.07.2014 și nu poate fi acceptată în speța dată.

Astfel, Colegiul penal conchide, că instanța de fond corect a statuat, că probele obținute cu participarea lui Aramă Igor după primirea banilor de la CNA, nu pot fi admise și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, dar urmează a fi excluse, cum indică jurisprudența CtEDO, (Gafton vs Germania), unde s-a statuat că ”dacă organele de urmărire penală au administrat o probă cu încălcarea principiilor și loialității, aducând atingere drepturilor garantate de Convenția Europeană, iar din aceste mijloace de probă au rezultat fapte sau împrejurări ce au condus în mod direct și necesar la administrarea în mod legal a altor mijloace de probă (administrarea mijlocului nelegal fiind condiție sine qua non pentru administrarea mijlocului de probă legal), acestea din urmă, vor fi excluse, instanțele neputându-și fundamenta hotărârea pe aceste probe derivate. S-a instituit principiul ”Fructele pomului otrăvit”, care impune excluderea mijloacelor de probă administrate în mod legal, dar care sunt derivate (în strânsă legătură) din probele obținute în mod ilegal. Astfel spus, dacă sursa probantă ”pomul”, este lovită de nulitate, atunci toate probele obținute cu ajutorul ei ”fructele, vor fi tot așa”. În consecință, menținerea mijlocului de probă astfel administrat aduc atingere caracterului echitabil al procesului penal în ansamblu.

Din probele descrise în rechizitoriu, prezentate spre verificare în instanța de apel, Colegiul penal conchide, că la caz, Aramă Igor prin acțiuni de provocare împreună cu organul de urmărire penală, nu s-au limitat la examinarea în mod pasiv a activității infracționale a inculpatului, ci au exercitat asupra acestuia o influență de natură a-l incita la comiterea infracțiunii, deci spre a o proba în cadrul urmăririi penale.

Astfel, acțiunile lui Aramă Igor susținute activ de organul de urmărire penală, au avut ca efect provocarea inculpatului la comiterea infracțiunii, pentru care a fost acuzat și nimic din datele dosarului nu indică, precum că infracțiunea respectivă ar fi fost comisă fără intervenția organului de urmărire penală, or, *martorul denunțator dacă nu ar fi primit bani de la organul de urmărire penală, nu ar fi transmis sumele de bani în cauză inculpatului în vederea eliberării certificatelor fitosanitare care nici n-au fost transmise SRL "Imobex-Grup", or, nu era necesitate, lipsind o astfel de marfă pentru export, fiind evident faptul, că o dată ce nu ești angajat la firma în cauză, nu ești remunerat pentru activitatea dată, dispui de toate actele necesare în vederea eliberării certificatelor fitosanitare, nu comunicai administrației firmei că întâmpini unele dificultăți la eliberarea certificatelor fitosanitare și dimpotrivă trecând toate cele indicate sub tăcere, vii și propui sume de bani după ce certificatele în cauză au fost eliberate ca să nu rămâi "dator", este evidentă crearea unei capcane, iar scopul principal este provocarea inculpatului la comiterea infracțiunii.*

În susținerea celor specificate supra și anume în susținerea poziției, că lipsesc indici obiectivi că fapta ar fi fost săvârșită fără această intervenție a agenților statului și nu existau suspiciuni obiective că persoana ar fi implicată în acte de corupție înainte de implicarea agenților statului sau, după caz, a persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului, rezultă și din declarațiile martorului **Baciu Alexandru, reprezentantul SRL "Imobex Grup", care a relatat, că îl cunoaște pe Lîsî Bronislav începând cu anul 2012 și pe parcursul acestei perioade de timp nu i s-a cerut și n-a achitat careva sume de bani la eliberarea certificatelor sanitare, ultimul solicitând și primind două certificate în baza cărora a exportat cartofi (15.11.2014; 17.11.2014) în perioada în care Aramă Igor indică că de la el se pretindeau bani a câte 600 lei, însă a achitat doar a câte 62 lei pentru eliberarea certificatelor în cauză.**

Relevant este și faptul, că la materialele cauzei lipsesc date obiective că Aramă Igor anterior cazului dat sau chiar ulterior, ar fi practicat activitate de întreprinzător sau s-ar fi ocupat cu exportul de fructe/legume.

În contextul celor expuse, Colegiul penal menționează că art. 15 alin. (1) din Legea nr. 59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații stipulează că: *„Colaboratorii confidențiali sunt persoane care, printr-un acord scris sau verbal, se obligă să ofere ofițerului de investigații informații, să participe la pregătirea și efectuarea măsurilor speciale de investigații, precum și să contribuie într-un alt mod, neinterzis de lege, la activitățile speciale de investigații.”*, din care rezultă că martorul Aramă Igor în cauza dată totuși a avut statut de colaborator confidențial, în baza acordului verbal dat de aceasta la urmărirea penală reprezentantului CNA.

Astfel, Colegiul penal conchide că acțiunile întreprinse de către Aramă Igor au avut efectul provocării, iar infracțiunea respectivă nu putea fi comisă fără intervenția provocatorului, ceea ce ne vorbește despre lipsa în acțiunile inculpatului Lîsî Bronislav a laturii subiective – intenția, precum și laturii obiective – pretinderea, acceptarea și primirea sumei de bani menționată în speță.

Privitor la cel de al doilea capăt de acuzare potrivit căruia, Lîsî Bronislav, în perioada 29.09.2014 - 20.11.2014, a eliberat certificate fitosanitare întreprinderilor SRL „Zalina-Prim”,

SRL „Bona-Frucf, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor”, SRL ”Taix-Prim”, pentru care a primit personal bani ce nu i se cuvin, în mărime de 600 lei pentru fiecare certificat, în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, Colegiul penal se axează pe următoarele considerațiuni.

Acuzarea în susținerea poziției sale, invocă faptul, că vina inculpatului pe acest capăt de acuzare se probează prin: procesul-verbal de ridicare din 10.12.2014, prin care a fost ridicat registrul certificatelor eliberate de Lîsîi Bronislav în perioada anului 2014 și prin care se confirmă că de către acesta, în perioada septembrie - noiembrie 2014, au fost eliberate certificate fitosanitare întreprinderilor vizate (vol.VI, f.d.25-150, vol.VII f.d.1-70); procesul-verbal de percheziție în biroul de serviciu al lui Lîsîi Bronislav din 20.11.2014, prin care au fost ridicate documente ce confirmă primirea mijloacelor bănești de Lîsîi Bronislav de la diferiți agenți economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, precum și mijloacele bănești transmise de Arama Igor lui Lîsîi ***** (vol.III, f.d.19-21); procesul-verbal de cercetare a documentelor din biroul lui Lîsîi Bronislav din 02.12.2014, prin care au fost constatate documente ce confirmă primirea mijloacelor bănești de către Lîsîi Bronislav de la diferiți agenți economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare (vol.III, f.d.22-38); proces-verbal de percheziție la domiciliului lui Lîsîi Bronislav din 20.11.2014, prin care au fost ridicate mijloace bănești și care se confirmă faptul că de la domiciliul lui Lîsîi Bronislav au fost depistați bani, transmiși anterior de către agenții economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, fiind depistate inclusiv bancnote transmise anterior de către Arama Igor (vol.III, f.d.13-14); proces-verbal de cercetare a bunurilor de la domiciliu din 10.12.2014, prin care au fost constatate documente ce confirmă primirea mijloacelor bănești de către Lîsîi Bronislav de la diferiți agenți economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare și mijloace bănești (vol.VI, f.d.1-9).

Astfel, analizând probele scrise administrate în acest sens, Colegiul penal indică, că faptul ținerii registrului certificatelor eliberate de Lîsîi Bronislav în perioada anului 2014 nu probează altceva decât faptul, că SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Frucf, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor”, SRL ”Taix-Prim” s-au adresat și au primit certificate sanitare care au fost perfectate și eliberate de Lîsîi Bronislav, iar în cadrul percheziției datate cu 20.11.2014 petrecute în biroul de serviciu al inculpatului și în cadrul cercetării documentelor ridicate din biroul lui Lîsîi Bronislav datate cu 02.12.2014, prin care s-ar fi fost constatate documente ce confirmă primirea mijloacelor bănești de către Lîsîi Bronislav de la diferiți agenți economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare, la care de asemenea face referire acuzarea, Colegiul constată, că au fost ridicate și cercetate, certificatele sanitare eliberate acestor firme, precum și procese verbale de prelevare a probelor din produse vegetale, facturi cu invoice, acte de achiziție, contracte de vânzare-cumpărare, cereri de eliberare a certificatelor sanitare, acte privind controlul fitosanitar, permise fitosanitare, documente de inspecție în câmp, declarații vamale, copii ale scrisorilor CMR, precum și unele înscrisuri de ciornă cu unele calcule, spre exemplu la (f.d.40, Vol.III), indicându-se casa Direcției plătit 18.09.2014, cu efectuarea unor calcule – 8346, nefiind clar cum din înscrisurile/ciornă, în cauză s-ar putea deduce, că inculpatul Lîsîi Bronislav, ”în perioada 29.09.2014-20.11.2014, a eliberat certificate fitosanitare întreprinderilor SRL „Zalina-Prim”, SRL „Bona-Frucf, SRL „Gotix Prim”, SRL „Protecția Plantelor”, SRL ”Taix-Prim”, pentru care a primit personal bani ce nu i se cuvin, în mărime de 600 lei pentru fiecare certificat, în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu”, dimpotrivă fiind evident faptul, că eliberarea certificatelor în cauză erau precedate de respectarea procedurii de eliberare a acestora, fiind petrecute inspecții, acumulându-se în acest sens actele necesare acestor proceduri.

Privitor la proces-verbal de percheziție la domiciliului lui Lîsîi Bronislav din 20.11.2014, (vol.III, f.d.13-14) și procesul-verbal de cercetare a bunurilor de la domiciliu din 10.12.2014,

prin care în viziunea acuzării, au fost constatate documente ce confirmă primirea mijloacelor bănești de către Lîsîi Bronislav de la diferiți agenți economici pentru eliberarea certificatelor fitosanitare și mijloace bănești (vol.VI, f.d.1-9), invocate în susținerea acuzării pe acest capăt de învinuire, Colegiul penal notează, că asupra actelor în cauză s-a expus supra, motivându-se din ce cauză nu pot fi acceptate ca probe, mai mult ca atât, că acestea s-ar axa pe primul capăt de acuzare și în nici un mod nu au tangențe cu capătul de învinuire nominalizat.

Colegiul penal, indică, că Lîsîi Bronislav, privitor la cel de al doilea capăt de acuzare a indicat, că în perioadele de timp 29.09.2014-20.11.2014 a perfectat și eliberat certificate fitosanitare pentru firmele SRL ”Zalina Prim” SRL ”Bonafruct”, SRL”Gotix Prim”, SRL ”Protecția Plantelor” și SRL ”Taix Prim”, totul fiind petrecut în conformitate cu legislația în vigoare. Plățile pentru perfectarea și eliberarea certificatelor erau efectuate prin transfer Agenției Naționale conform taxei prestabilite. Alte plăți neoficiale n-au fost admise.

În acelaș context, Colegiul penal notează, că în sensul probării acestui capăt de acuzare nu s-au audiat nici reprezentanții SRL ”Zalina Prim” SRL ”Bonafruct”, SRL”Gotix Prim”, SRL ”Protecția Plantelor” și SRL ”Taix Prim”, care logic urmau a fi potențialii corupători, pentru a confirma sau infirma darea/primirea, a câte 600 lei pentru fiecare certificat eliberat.

În circumstanțele specificate, având în vedere că inculpatul Lisîi Bronislav a comis infracțiunea prevăzută la art. 324 alin. (1) Cod penal ca efect al provocărilor comise de Aramă Igor, sub conducerea și dirijarea reprezentanților statului, iar în condițiile art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *probele administrate ca urmare a provocării urmează a fi excluse din dosar*, instanța de apel concluzionează că în privința inculpatului Lisîi Bronislav se impune adoptarea unei decizii de menținere a sentinței de achitare, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, or, latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate urma a fi realizată fără intervenția provocatorului, ceea ce în speța dedusă judecării nu s-a și realizat.

Reieșind din cele relatate supra, Colegiul penal conclud, că urmează a fi respins apelul declarat de către acuzatorul de stat ca fiind nefondat, or, de către instanța de fond a fost justificat pronunțată sentința de achitare din motiv că nu-s întrunite elementele infracțiunii.

Conducându-se de art. 415 alin. (1) pct.1) lit. c) Cod de pr. penală, Colegiul penal al Curții de Apel Nord,-

DECIDE:

Apelul procurorului în Serviciul Nord al procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbravan, declarat împotriva sentinței Judecătorei Edineț din 30.01.2015, se respinge ca nefondat, cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia motivată pronunțată și înmănată părților la data de 25.03.2025.

**Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:**

**Ion Talpa
Oxana Mironov
Ecaterina Arseni**